બ્રિજકોર્સ-કલાસ રેડીનેસ

જ્ઞાનસેતુ

(વર્ષ 2021-22માં ધોરણ 10માં પ્રવેશ મેળવેલ વિદ્યાર્થીઓ માટે)

ધોરણ 10

અંગ્રેજી

પ્રેરણા

શ્રીમતી પી. ભારતી (IAS)
સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટર,
સમગ્ર શિક્ષા, ગાંધીનગર

માર્ગદર્શન

શ્રી પ્રકાશ ત્રિવેદી
સચિવ, સમગ્ર શિક્ષા

શ્રીમતી જયશ્રી દેવાંગન (GAS)
એએસપીડી, સમગ્ર શિક્ષા

ડૉ. ટી. એસ. જોષી
નિયામક, જીસીઈઆરટી

સંપાદન - સંકલન

સૂચિતભાઈ પ્રજાપતિ

અનિલભાઈ ઉપાધ્યાય
સમગ્ર શિક્ષા

ધર્મેશ રામાનુજ

લેખન / પરામર્શન

ડૉ. દિપ્તીબેન ત્રિવેદી
વ્યાસ નયનકુમાર
મુકેશભાઈ મહિડા
અપેક્ષાબેન શાહ
દિલીપભાઈ ડોડીયા
મહેન્દ્રભાઈ ચૌધરી
સોલંકી શીતલબેન
રોહિતભાઈ વાળંદ
સુનિલભાઈ યાદવ

ઓનલાઈન શિક્ષણ મેળવવા માટેના માધ્યમ

સમગ્ર શિક્ષા વેબસાઈટ : ssagujarat.org/StudyFromHome.html

ગુજરાત સરકાર દ્વારા બાયસેગ-વંદે ગુજરાતની વિવિધ ધોરણવાર ૧૬ ચેનલ વડે શૈક્ષણિક કાર્યક્રમનું પ્રસારણ

BISAG

www.vande.gujarat.gov.in

VANDE GUJARAT

બાયસેગ પ્રસારણ જોવા માટે DTH ડિશ લગાવવાથી દૂરદર્શન કેન્દ્ર તેમજ બાયસેગની તમામ ચેનલો ફ્રીમાં જોઈ શકાય છે.
DTH ડિશ નજીવા ખર્ચે લગાવી શકાય છે.

DIKSHA
https://diksha.gov.in/

YouTube
Gujarat e-Class Samagra Shiksha

Gujarat E Class

શિક્ષણનો અધિકાર
સમગ્ર શિક્ષા
સૌ ભણે, સૌ આગળ વધે

GCERT

બ્રિજકોર્સ-કલાસ રેડીનેસ

જ્ઞાનસેતુ

ધોરણ 10

અંગ્રેજી

ગુજરાત શૈક્ષણિક
સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ
ગાંધીનગર

શિક્ષણનો અધિકાર
સમગ્ર શિક્ષા
સૌ ભણે, સૌ આગળ વધે
ગુજરાત શાળા શિક્ષણ પરિષદ
ગાંધીનગર

પ્રસ્તાવના

વિદ્યાર્થી મિત્રો, વર્તમાન સમયમાં છેલ્લા એક વર્ષથી આપણે સૌ કોરોનાની મહામારી સાથે ઝઝૂમી રહ્યા છીએ. આ વિષમ પરિસ્થિતિમાં મોટેભાગે વિદ્યાર્થીઓને શાળામાં હાજર રાખી શકાયા નથી પરંતુ આપણે શિક્ષણકાર્ય બંધ રાખ્યું નથી. આપણે વર્ચ્યુઅલ રીતે આપણું શિક્ષણકાર્ય સાતત્યપૂર્ણ રીતે થાય એવા શુભાશયથી ધોરણ ૧ થી ૧૨ સુધીના સમગ્ર અભ્યાસક્રમને એપિસોડ (તાસ)માં વિભાજિત કરીને દૂરદર્શન કેન્દ્રની ડી.ડી. ગિરનાર ચેનલ તેમજ બાયસેગ મારફતે શિક્ષણ ઘરે-ઘરે પહોંચે તેવા પ્રામાણિક પ્રયત્નો કરવામાં આવ્યાં. સાથે-સાથે શિક્ષકમિત્રો દ્વારા સમયાંતરે સ્માર્ટ ફોન દ્વારા શિક્ષણ, ઘરે-ઘરે વાલી વિદ્યાર્થીઓનો સંપર્ક કરી ને પાઠ્યપુસ્તક વિતરણ, એકમ કસોટી, નિદાન કસોટી, શેરીશિક્ષણ તેમજ વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષકો દ્વારા પ્રત્યક્ષ શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન આપવાના સાર્થક પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા. ગુજરાત વર્ચ્યુઅલ શાળા (GUS) અંતર્ગત ઓન લાઈન ક્લાસ પણ ચલાવવામાં આવ્યા. હોમલર્નિંગ અંતર્ગત આ તમામ સામગ્રી સમગ્ર શિક્ષા, ગાંધીનગરની વેબસાઈટ, Diksha પ્લેટફોર્મ અને ગુજરાત ઈ ક્લાસ સમગ્ર શિક્ષા યુ-ટ્યુબ ચેનલ પર ઉપલબ્ધ છે. તેનાથી આપ સૌ અવગત છો.

આ 'જ્ઞાનસેતુ' સાહિત્યમાં આપે ગત વર્ષ દરમિયાન પોતાના ધોરણનું શિક્ષણ હોમ લર્નિંગ અને અન્ય માધ્યમથી પ્રાપ્ત કર્યું છે. ત્યારે તેને બળવત્તર બનાવવાના હેતુથી આ સાહિત્ય તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં આપવામાં આવેલ પ્રશ્નો, દાખલા અને ઉકેલ જેવી બાબતોનું લેખન કરવાનું છે. જ્યાં જરૂર જણાય ત્યાં પોતાની નોટબૂકમાં લખવાનું - ગણવાનું રહેશે. આગામી નવીન શૈક્ષણિક સત્ર જ્યારે શરૂ થાય ત્યારે આ 'જ્ઞાનસેતુ' સાહિત્ય અને તેને આધારે વિદ્યાર્થીઓએ કરેલ લેખનની નોટબૂક આપના શિક્ષકો દ્વારા ચકાસી જરૂરી ઉપચારાત્મક કાર્ય પણ કરાવવામાં આવશે.

આ 'જ્ઞાનસેતુ' સાહિત્ય વિદ્યાર્થીઓ માટે તેમને પ્રાપ્ત કરેલ જ્ઞાન અને શીખવાના જ્ઞાન વચ્ચે મહત્વના સેતુરૂપ બની રહેશે. એવી શ્રદ્ધા છે.

પી. ભારતી (IAS)
સ્ટેટ પ્રૉજેક્ટ ડાયરેક્ટર,
સમગ્ર શિક્ષા, ગાંધીનગર.

‘જ્ઞાનસેતુ બ્રીજકોર્સ-ક્લાસરેડીનેસ’ના ઉપયોગ સંદર્ભે...

હોમ લર્નિંગ દ્વારા અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થઓનું એક વર્ષ પૂર્ણ થાય છે. હવે જ્યારે વિદ્યાર્થી નવા શૈક્ષણિક વર્ષમાં આવે છે ત્યારે તેમના આગળના શૈક્ષણિક વર્ષના પ્રારંભે તેમને ગયા વર્ષના ધોરણના અભ્યાસક્રમનો બ્રીજકોર્સ થાય તે હેતુસર તેમજ આ વર્ષના અભ્યાસક્રમની સમજણ માટે આગલા ધોરણની જે-જે અધ્યયન નિષ્પત્તિની સમજની જરૂર પડે તે દરેક અધ્યયન નિષ્પત્તિની સમજ માટે આ **‘જ્ઞાનસેતુ બ્રીજકોર્સ-ક્લાસરેડીનેસ’** પુસ્તિકાનું નિર્માણ થયેલ છે.

આ **‘જ્ઞાનસેતુ બ્રીજકોર્સ-ક્લાસરેડીનેસ’** પુસ્તિકાનો અર્થસભર ઉપયોગ કરી શકાય તે માટેની અગત્યની બાબતો આ મુજબ છે :

- આ પુસ્તિકા ગત વર્ષની કક્ષાના અભ્યાસક્રમને ધ્યાને લઈ નિર્માણ થયેલ છે. એટલે કે વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ દરમ્યાન હોમ લર્નિંગ અંતર્ગત ઘરે રહીને પૂરા વર્ષ દરમ્યાન અભ્યાસ કરેલ ધોરણનો અભ્યાસક્રમ આગળના ધોરણમાં જતા પહેલાં બ્રીજકોર્સ તરીકે પૂર્ણ કરશે અને પછીજ આગળના નવા ધોરણનો અભ્યાસક્રમ ચાલુ કરશે.
- આ પુસ્તિકાનું વિષયવસ્તુ અધ્યયન નિષ્પત્તિ અને અભ્યાસક્રમની અગ્રિમ બાબતોને ધ્યાને લઈ નિર્માણ કરેલ હોવાથી પુસ્તિકાના વિષયવસ્તુના દરેક ઉદાહરણોનો પૂર્ણ મહાવરો વિદ્યાર્થી દ્વારા સમયમર્યાદામાં થાય તે જરૂરી છે.
- આપે આ પુસ્તિકાનો ઉપયોગ ગત વર્ષના પાઠ્યપુસ્તક સાથે રાખી કરવાનો છે. આ પુસ્તિકાનો કઈ રીતે ઉપયોગ કરવો તે અંગે આપના શિક્ષક દ્વારા પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે માર્ગદર્શન આપવામાં આવશે.
- આ પુસ્તિકાના વિષયવસ્તુ આધારિત સમજ નિર્માણ કરવામાં સહાયક વિડીઓ સામગ્રી પણ નિર્માણ થયેલ છે જેથી તેનું પ્રસારણ ટીવી, મોબાઈલ અને અન્ય ડીજીટલ માધ્યમો દ્વારા પ્રસારિત થનાર છે. તારીખવાર ચોક્કસ સમયપત્રક પ્રમાણે વિદ્યાર્થીઓ પ્રસારણ ધ્યાનથી નિહાળે તે જરૂરી છે.
- એપિસોડનાં પ્રસારણ દરમ્યાન **‘જ્ઞાનસેતુ બ્રીજકોર્સ-ક્લાસરેડીનેસ’** પુસ્તિકામાંથી શક્ય હોય તેટલા દ્રષ્ટાંતની સમજ આપવાનો પ્રયાસ તજજ્ઞ દ્વારા થશે પરંતુ પુસ્તિકાના અન્ય બાકી રહેતા ઉદાહરણોનો મહાવરો વિદ્યાર્થીએ જાતે વાલી / મોટા ભાઈબહેન / શિક્ષકની મદદથી કરવાનો રહેશે.

(પ્રકાશ કે. ત્રિવેદી)

સચિવ, સમગ્ર શિક્ષા

INDEX

1.	Punctuations and Names	1
2.	Let's Describe	9
3.	Let's Speak	18
4.	Let's Connect	22
5.	Yesterday, Today, Tomorrow	26
6.	Where is... ? When is... ?	58
7.	Change the text	65
8.	Presence of Mind	76
9.	Synonyms And Antonyms	79
10.	Comprehension	85
11.	E-mail Writing	89
12.	Expression	90
13.	Classification	98

1

Punctuations and Names

- **Friends do you think something is wrong with these sentences ? Find them out :**

→ It is a table

→ What is your name

→ I have a pen a pencil and an eraser

- **Now see what is missing**

→ It is a table .

→ What is your name ?

→ I have a pen , a pencil and an earser .

- **Let's know these marks :**

.	full stop	પૂર્ણવિરામ
,	comma	અલ્પવિરામ
?	question mark	પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન
!	exclamation mark	ઉદ્ગારચિહ્ન
:	colon	ગુરુવિરામ
;	semicolon	અર્ધવિરામ
'	apostrophe	
" "	double quotes	અવતરણ ચિહ્ન

→ Students, you have learned the unit - Cheetah's Tears. Here is one paragraph from the same unit, put necessary punctuation marks and rewrite it in your notebook.

- **Long long ago a zulu hunter was sitting under a tree His name was Edie He saw a large herd of deer grazing in the lush green meadow He said to himself These deer are really wonderful but I have to run a lot to catch one of them cant there be an easy way to get one**

  મિત્રો, આપણે અગાઉ જોઈ ગયા તે મુજબ અંગ્રેજી ભાષામાં 26 મૂળાક્ષરો છે જેમાં પાંચ સ્વર A - એ, E - ઈ, I - આઈ, O - ઓ, U - યુ નો સમાવેશ થાય છે જ્યારે બાકી રહેલા 21 મૂળાક્ષરો (b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, y, z) વ્યંજન છે.

- સ્વરને અંગ્રેજીમાં Vowel - વોવલ અથવા વાવલ કહે છે જ્યારે વ્યંજનને Consonant કૉન્સોનન્ટ (કૉન્શીનન્ટ) કહે છે.

→ તમે અંગ્રેજી ભાષાના ઘણાં વાક્યોમાં ઘણી વખત કોઈ એક સ્પેલિંગની આગળ "a" નો ઉપયોગ થયેલો જોયો હશે તો ઘણીવાર વાક્યમાં કેટલાંક સ્પેલિંગની આગળ "an" નો ઉપયોગ થયેલો જોયો હશે તો કેટલીકવાર એક જ વાક્યમાં a, an અને the નો એક સાથે પ્રયોગ થયેલો પણ જોયો હશે. આપણને વિચાર આવે કે આવું કેમ થતું હશે ? તો તેના વિશે જાણવા આપણે Article (આર્ટીકલ) એટલે કે ઉપપદ વિશે જાણવું પડશે.

- **હવે આપણે Article (આર્ટીકલ) એટલે કે ઉપપદ વિશે જાણીશું.**

→ અંગ્રેજીમાં A, An અને The ને ઉપપદ એટલે કે આર્ટીકલ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

A અને An એ બંને અનિશ્ચિત ઉપપદ (Indefinite Article) તરીકે ઓળખાય છે અને બંનેનો અર્થ "ગમે તે એક" એવો થાય છે જેમ કે a dog એટલે any dog (કોઈ પણ કૂતરો) થાય છે.

1. This is <u>a</u> pen. (આ પેન છે.)
2. That is <u>a</u> cow. (પેલી ગાય છે.)
3. This is <u>an</u> orange. (આ નારંગી છે.)
4. That is <u>an</u> umbrella. (પેલી છત્રી છે.)

ઉપરનાં વાક્યો તપાસવાથી આપને જણાશે કે કેટલાંક નામોની પૂર્વે આર્ટીકલ a વપરાયો છે જ્યારે કેટલાંક નામોની પહેલાં આર્ટીકલ an વપરાયો છે. આવું શા માટે ?

અંગ્રેજીમાં સામાન્ય નિયમ મુજબ વ્યંજનથી શરૂ થતા ગણી શકાય તેવા એકવચનના નામની પહેલાં આર્ટીકલ a મૂકવામાં આવે છે. અંગ્રેજી મૂળાક્ષારોમાં a, e, i, o, u એ પાંચ સ્વર છે. જો નામનો પહેલો અક્ષર કોઈ પણ સ્વરથી શરૂ થતો હોય તો તેની આગળ an આર્ટીકલ મૂકાય છે.

યાદ રાખો કે ગુજરાતીમાં આર્ટીકલ આવતા નથી માટે "પુસ્તક" એમ બોલી શકાય પરંતુ અંગ્રેજીમાં "book" એમ ન બોલાય. "A book" એમ બોલવું જોઈએ.

→ Parth, Vidhi, Anilbhai વગેરે જેવાં વ્યક્તિવાચક નામની પહેલાં આર્ટીકલ વપરાતાં નથી.

→ ગણી શકાય તેવા જાતિવાચક નામની આગળ સામાન્ય રીતે આર્ટીકલ a અથવા an વપરાય છે.

→ a અને an નો અર્થ "એક" થાય છે માટે બહુવચનનાં નામોની આગળ a અથવા an આર્ટીકલનો ઉપયોગ ન થાય.

→ ધ્વનિ કે ઉચ્ચારણ (sound) ને આધારે a કે an ના પ્રયોગનો નિર્ણય થાય છે. વ્યંજન ધ્વનિ (Consonant Sound) થી શરૂ થનાર નામની આગળ a લગાડવામાં આવે છે જેમ કે a boy, a book, a horse, a mango વગેરે પરંતુ ઘણી વખત સ્વરથી શરૂ થતા નામની આગળ પણ a આર્ટીકલ વપરાય છે. કારણ કે તે નામનો ઉચ્ચાર વ્યંજનધ્વનિથી ઉચ્ચારાય છે. જેમ કે a Union, a University, a European વગેરે, એજ રીતે ઘણીવાર વ્યંજનથી શરૂ થતા નામની આગળ આર્ટીકલ an વપરાય છે કારણ કે ત્યાં અમુક નામમાં પહેલા અક્ષરનું ઉચ્ચારણ કરવામાં આવતું નથી અને બીજા અક્ષર સ્વર હોય છે માટે ત્યાં an નો પ્રયોગ કરવામાં આવે છે. જેમ કે an honest, an hour વગેરે અહી h નું ઉચ્ચારણ કરવામાં આવતું નથી.

→ The ને નિશ્ચિત ઉપપદ (Definite Article) કહે છે. કારણ કે તેનાથી કોઈ નિશ્ચિત વ્યક્તિ કે વસ્તુનો નિર્દેશ થાય છે.

હવે, નીચેનાં વાક્યો તપાસો :

1. This is a mango. The mango is sweet.

2. This is an elephant. The elephant is black.

3. The ocean is blue.

→ ઉપરનાં વાક્યોને વાંચતા આપને ખ્યાલ આવશે કે જ્યારે કોઈ પણ અનિશ્ચિત પ્રાણી કે પદાર્થના નામનો પહેલી વાર ઉલ્લેખ થાય ત્યારે એકવચનમાં તે નામની પહેલાં આર્ટીકલ a અથવા an મુકાય છે પરંતુ તે જ પ્રાણી કે પદાર્થના નામનો ફરીથી ઉલ્લેખ થાય છે ત્યારે નિશ્ચિતતા બતાવવા તેની આગળ આર્ટીકલ the મૂકવામાં આવે છે.

→ એકવચન અને બહુવચન બંને પ્રકારની જાતિવાચક નામની આગળ આર્ટીકલ the મુકાય છે. દા.ત. The pen - The pens, The book - The books.

→ વિશેષ પુસ્તકોનાં નામની આગળ આર્ટીકલ the વપરાય છે જેમ કે The Ramayana, The Vedas.

→ sun, moon, sky, earth જેવા કુદરતનાં એકમાત્ર પદાર્થોનાં નામની પૂર્વે હંમેશા આર્ટીકલ the નો ઉપયોગ થાય છે.

→ ઉપપદ a, an અને the વિશે આટલી સમજ મેળવ્યા બાદ ચાલો થોડું સ્વાધ્યાય કરીએ.

✍ EXERCISE

Q-1 A, An અને The વડે ખાલી જગ્યા પૂરો.

1. This is __________ orange. __________ orange is big.
2. Honest people speak __________ truth.
3. German is __________ easy language.
4. This is __________ table. __________ table is old.
5. __________ moon is in __________ sky.
6. This is __________ book. __________ book is in my hand.
7. __________ sun is hot today.
8. My brother lives in __________ apartment in __________ city centre.
9. I have __________ one year old daughter.
10. My sister is __________ artist.

Q-2 નીચેનાં ચિત્રમાં A, An અથવા The માંથી યોગ્ય શબ્દ મૂકો.

[ ] apple

[ ] cat

[ ] books

[ ] ice-cream

[ ] umbrella

[ ] sun

[ ] aeroplane

[ ] rose

[ ] car

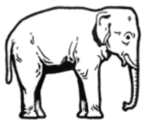
[ ] elephant

Q-3 નીચેના ફકરામાં આર્ટીકલ a, an અને the માંથી યોગ્ય આર્ટીકલ પસંદ કરીને ખાલી જગ્યા પૂરો.

1. Moving to ________ United States was ________ most exciting thing I have ever done. I moved last year to New York. New York is ________ exciting city, full of adventure. In fact, I saw ________ famous actor on ________ street yesterday.

2. I have ________ uncle who lives in ________ home for ________ elderly people. He is ________ honest man. He used to be ________ FBI agent. He once saved ________ one-year-old boy from ________ fire. He has many interseting stories.

Q-4 Insert Articles wherever necessary.

1. What kind of bird is that ?

→ ______________________________

2. Sun rises in East.

→ ______________________________

3. He looks as intelligent as fox.

→ ______________________________

4. It was delicious cake.

→ ______________________________

5. I didn't have umbrella at that time.

→ ______________________________

- **Let's name it.**

→ Nouns are used to designate people, places, things, objects and concepts.

- **Instances :**

A noun is...

a person -

Mina

Montu

→ Jay loves to learn.

noun

a place -

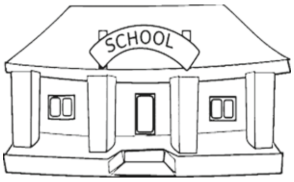

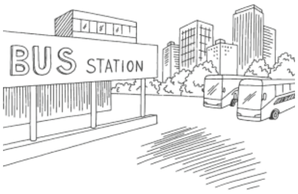

a School a Station a Garden

I am studying in a <u>school.</u>

noun

a thing -

a Tree a Dog The moon

<u>Trees</u> are our best friends.

noun

EXERCISE

- **Now let's find nouns from sentences given below and encircle them.**
  નીચેના વાક્યોમાંથી નામપદ શોધી તેના પર ગોળ કરો.

1. The girl and the boy read together.
2. We went to the library from the school.
3. I forgot my pencil and colours.
4. Mina went to the market.
5. Jay bought an apple.

- **Read the below passage carefully and find out noun and write properly in the given table.**
  નીચેનો ફકરો વાંચો. નામપદ શોધી આપેલ જગ્યામાં લખો.

One day Rosy went to a grocery shop to buy a packet of bread. When she saw that the shopkeeper was busy with the other customers, she stole some toffees from a jar. Then she got back home, her mother asked her from where she had got the toffees. Rosy told her mother the truth. Her mother said, "It's really very bad to steal. The shopkeeper might not be looking at you but dishonesty destroys faith in people so one should never tell a lie."

Write the nouns below :

person	place	things	concepts

- **Let's replace the noun.**

→ The word which can replace the noun is called pronoun. We can use pronoun instead of noun.

(નામના બદલે વપરાતા પદને સર્વનામ કહે છે.)

- **Now read the below sentences.**

1. Billy is seven years old.

   He is fat. He has short black hair.

2. Lucy is five years old.

   She is thin. She has long hair.

3. Pankaj and Pinky are students.

   They are in the school.

4. I have my notebook.

   It is full of notes.

5. Billy's mother is a dentist.
   His mother is dentist.

6. Lucy's mother is a dentist.

   Her mother is a dentist.

7. Billy and Lucy's mother is dentist.

   Their mother is a dentist.

8. Mona and I ate an ice-cream. We ate an ice-cream.

✍ EXERCISE

- **Let's join the words given below.**

A	B
Hetal	They
Montu	She
The computer	He
Prakash and Pinky	It

- **Fill in the blanks.**

[he, she, they, this, her]

Sonia had a tothache. ________________ could not eat anything. ________________ told about ________________ to ________________ mother ________________ went to Mr. Prakash's clinic. ________________ is a dentist.

- **Let's replace.**

નામના બદલે કૌંસમાં આપેલ શબ્દોનો ઉપયોગ કરી વાક્ય તમારી નોટબુકમાં લખો.

→ [He, she, his, her, it, they, their, we]

1. Sangita and I drink cold drink.
2. Suhani and Hetal are going to the market.
3. My mom made panipuri for my friends.
4. My brother's car is red.
5. My sister's room is decorated.
6. Richa and Mohan's father is teacher.
7. This computer is very expensive.
8. My dad is reading a newspaper.

2

Let's Describe

Words that describe the quality and quantity of a person, animal, place or things are called adjectives. words for numbers, colours, size and shape are also adjectives.

(વ્યક્તિ, વસ્તુ, પ્રાણી, સ્થળ, વગેરેના ગુણ દર્શાવતા શબ્દને વિશેષણ (Adjective) કહે છે.)

- **Examples :**
  - Smart boy
  - Black crow
  - Beautiful girl
  - Soft pillow
  - Loud music
  - Big room
  - Round ball
  - One hen two chickens
  - Fresh vegetables
- **Practice :**

Write three words about the picture of an elephant.

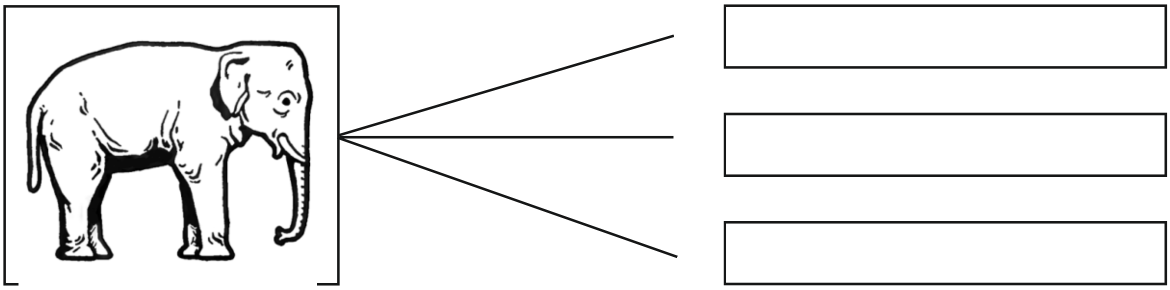

Fill in the blank with a correct word.

(યોગ્ય શબ્દ વડે ખાલી જગ્યા પૂરો.)

1. Elephants are ____________ . (big / small)
2. Elephants have ____________ . trunk. (short / long)
3. Elephants are ____________ . (light / heavy)
4. Elephants are ____________ . (strong / weak)
5. Elephants have ____________ feet. (small / fat)

Describe the nouns given below.

[new, red, soft, bright, small, young, old, brilliant, wet, blue]

1. I have a ____________ bicycle.
2. There are two ____________ pillows on the bed.
3. The ____________ girl stands at the end of the line.
4. The ____________ man helped the lady to cross the street.
5. Mr. Sharma is a ____________ teacher.
6. Your ____________ shoes left marks all over the floor.
7. The ____________ light hurts my eyes.
8. This ____________ book is still interesting.
9. Chetan has ____________ eyes.
10. Nita wears a ____________ dress to the dinner.

- **Let's read and understand the story.**

Slow Turtle Quick Rabbit

Harry is a big, green turtle. He walks slowly. Larry is a white rabbit that lives nearby. Harry and Larry often walk together. Larry walks quickly. Harry and Larry like to tell jokes and laugh loudly. The turtle and the rabbit like to play outside when the bright, yellow sun is shining brightly.

- walks slowly
- walks quickly
- slow - slowly
- quick - quickly
- laugh loudly
- shining brightly
- loud - loudly
- bright - brightly

Fill in the blanks with proper words.

1. It was late so we walked ____________ . (quick)
2. The baby cried ____________ (loud) at night.
3. Manoj helped him ____________ . (polite)
4. The boy behaved ____________ . (foolish)
5. Your brother drives ____________ . (dangerous)

✍ **Choose proper word which is expressing the manners from the below box.**

Word bank				
carefully	eagerly	gently	joyfully	late
laughingly	lazily	loudly	slowly	timidly

A drive to the village

On a peaceful Sunday afternoon. Noah's family headed for the country. They __________ climbed in the car right after lunch. As dad drove __________ down the road, the kids looked through the windows at the passing landscape. Soon, rows of houses gave way to larger fields of hay. There were even horses waiting __________ in the fields. Sara asked if they could stop to pet them. Dad __________ said 'No !' but mom knew the farmer and told dad to stop. The children __________ got out of the car and followed their mother. The farmer gave them permission to go to see the horses. The children __________ walked toward the beautiful animals. An older horse approached __________ and smelled the top on Noah's head. Mom offered him carrot and the horse height __________ . It started eating carrot, allowing the children to pet it __________ . Their country adventure made them __________ for dinner that day.

A daily routine

- **Read the following paragraph.**

In the morning

I'm always busy in the morning. I usually get up at 6:10 in the morning. I always make my bed. I sometimes go for a run in the morning. I always take shower in the morning. I always brush my teeth. I never make coffee in the morning. I always read the newspaper in the morning.

100%	Always	I always wake up at 6:00 o'clock.
90%	Usually	I usually come home in evening.
80%	Normally / Generally	I normally play after school.
70%	Often	I often spend sunday with friends.
50%	Sometimes	I sometimes play cricket after school.
40%	Occasionally	I occasionally wear saari.
30%	Seldom	I seldom go to the library.
10%	Rarely	I rarely watch movie.
0%	Never	I never listen to the rock music.

EXERCISE

- **Let's Practice**

(sometimes, never, always, usually, occasionally, often)

Aarti : What do you do on Sunday ?

Babita : Nothing much. I ________________ sleep until 9:00.

Aarti : Do you go to market saturday evening ?

Babita : Yes, I do. I ________________ go for playing volleyball or I ____________ go to the garden.

Aarti : Do you drive to school ?

Babita : No, I ________________ drive to school. I ________________ take the bus.

Aarti : What do you do after class ?

Babita : I ________________ talk with my friends or I ________________ go home.

Aarti : Do you like new friends ?

Babita : Yes, I ________________ like but I love my old friends too.

- **Rewrite the sentence using word given in the bracket.**

(કૌંસમાં આપેલ શબ્દનો ઉપયોગ કરી વાક્ય ફરીથી તમારી નોટબુકમાં લખો.)

1. He listens to the radio. (often)
2. They read a book. (sometimes)
3. Pravin gets angry. (never)
4. Tom is very friendly. (usually)
5. I take sugar in my coffee. (sometimes)
6. My grandfather goes for a walk in the evening. (always)
7. They are happy. (always)
8. Chirag smokes. (never)

Introduction :

Teddy bear, Teddy bear,
Touch the ground.
Teddy bear, Teddy bear,
Turn around.

Teddy bear, Teddy bear,
Show your shoes.
Teddy bear, Teddy bear,
That will do.

- **Sing above rhyme using folloing phrases**

  "Touch your nose," "clap your hands"

  "stamp your feet"

→ A word used to describe an action, state and occurence and form the main part of the predicate of a sentence, is called verb (ક્રિયાપદ) such as **Touch, clap, stamp**.

- **Read and enact the conversation given below.**

  (નીચેનો સંવાદ વાંચો અને ભજવો.)

Jatin : Hello, my name is Jatin. How are you ?

Mohit : I am fine, thanks, I am Mohit.

Jatin : Mohit, it is glad to meet you. It's a nice party.

Mohit : Yes, it is. I'm quite hungry. Is there any food here ?

Jatin : Yes, all the food is in the kitchen.

Mohit : Ok, thanks ! I will go and check.

- **Let's read the sentences :**

She is Sheela.

She is 6 years old.

Lalit and Sushma are happy.

We are from Panchmahal.

You aren't (are not) painter.

You are a singer.

I was at school yesterday.

You were 10 years old last year.

Bimal and Babita were students.

It was raining a lot last night.

Are you reading ?

Is Lalita ready to go ?

EXCERICE

- **Put the proper word it proper place in the sentences given below.**

  (યોગ્ય શબ્દનો યોગ્ય જગ્યાએ ઉપયોગ કરી વાક્ય તમારી નોટબુકમાં લખો.)

  (am, is, are, was, were)

1. I at home today.
2. She not at home in the morning.
3. We in the park.
4. This my new laptop.
5. The dog under the table now.
6. We on vacation last week.
7. Smita absent yesterday.

- **Complete the paragraph.**

Ajay and Vijay ____________ (is / are) friends. I ____________ (is / am) their common friend. Vijay ____________ (is / was) at Patan yesterday. He saw Rani ki vav there. He ____________ (were / was) excited. We ____________ (is / are) at Gandhinagar today. We saw Akshardham today morning. we enjoyed a lot.

- **Read the sentences and write Action words.**

Example : Rasmi and Shana wrote a song. wrote

Action word.

1. His father paid the money. ____________
2. The monkey climbed up the tree. ____________
3. Nani cooked Dal bati. ____________
4. Jatin and Mohan collected books. ____________
5. We are driving to Mumbai. ____________

Introduction :

સમાજમાં જોવા મળતા સજીવ-નિર્જીવ તમામ વસ્તુઓમાં અમુક અંશે સામ્યતા અથવા ભિન્નતા જોવા મળતી હોય છે. આમ, વસ્તુ - વસ્તુ / વ્યક્તિ - વ્યક્તિ વચ્ચે રહેલી સમાનતા કે ભિન્નતાની સરખામણીને આપણે Degree of Comparisons તરીકે ઓળખી શકીએ.

અંગ્રેજી ભાષામાં Degree of Comparisons ના ત્રણ પ્રકાર છે.

(1) Positive Degree - સમાનતાદર્શક તુલના

(2) Comparative Degree - અધિકતાદર્શક તુલના

(3) Superlative Degree - શ્રેષ્ઠતાદર્શક તુલના

◆ Instances :

Positive, Comparative and Superlative Degree ને ઉદાહરણ સાથે સમજીએ.

- **Positive Degree :**

બે વ્યક્તિ કે વસ્તુ વચ્ચેની સમાનતા એટલે કે સરખાપણું દર્શાવવા Positive Degreeનો ઉપયોગ થાય છે.

Dharti and Khushi both are friends. Khushi's height is 5.5". Dharti's height is 5.5".

(1) Dharti is as tall as Khushi.

Formation of Positive Degree :

Positive degreeનું formation કરતી વખતે ગુણવાચક શબ્દ અથવા સમાનતાદર્શક શબ્દનું main form જ મૂકવામાં આવે છે. તેમજ જેમની સાથે comparison હોય તે ગુણવાચક શબ્દ સાથે as ___ as મૂકવામાં આવે છે.

Maya is **as intelligent as** Kavya.

- **Comparative :**

  Examples : Devershi is taller than Dharti. Maharshi is more calm than Devarshi.

  Formation of Comparative forms :

  Comparatives are formed by adding - 'er' or 'more'.

  big - bigger comfortable - more comfortable

  beautiful - more beautiful

  good - better bad - worse

  much / many - more far - farther

- **Instances :**

  Dharti is studying in the 11th std. Anal is also studying with Dharti. Dharti's friend Sneha is also in her class. In last exam, Dharti got 92 %, Sneha got 90% and Anal got 90%.

  Sneha is as intelligent as Anal. While Dhatri is more intelligent than Anal and Sneha. But Sneha is more talkative than Anal. Dharti is as talkative as Sneha.

✍ EXCERICE

આપેલ વાક્યોને ધ્યાને લઈ Comparison દર્શાવતા વાક્યો લખો.

1. Oranges are Rs. 48 a dozen. Bananas are Rs. 36 a dozen. (costly)

   Oranges are ____________________ .

2. Arjun is 16 cm tall. Jai is 17 cm tall. (tall)

   Jai is ____________________ .

3. A train takes 3 hours to reach Agra. A bus takes 5 hours to reach Agra. (slow)

   A bus ____________________ .

4. Garima's house is 5 km away from the school. Sumit's house is 2 km away from the school. (near)

   Sumit lives ____________________ .

5. Javed got A1 in English. Raveena got A2 in English. (marks)

   Javed got ____________________ .

6. The mason is paid Rs. 400 per day. The labourer is paid Rs. 200 per day. (less money)

   The labourer is paid ____________________ .

7. Akhtar has twenty comics. Sohail has twenty-five comics. (many)

   Sohail has ____________________ .

- We can use these words before comparisons :

much	a lot	
a bit	a little	slightly (= a little)

It is **much cheaper** to travel by train than by air.

Staying at a five-star hotel is **a lot more expensive than** staying at a resort.

I am tired. Could you walk **a little** (or **a bit**, or **slightly**) **more** slowly ?

- Look at these pictures. Then complete the sentences given below with a comparative form. Use than where necessary. Try to use different phrases from those given above: (oral practice first)

1. The second dress is __________ the first one.

2. Anu is __________ Apoorva.

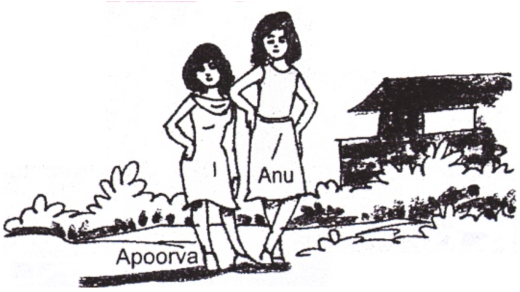

3. Of the two girls, Madhu is reading __________ .

- **Superlative :**

Look at these two sentences.

(1) The sun is the <u>hottest</u> star.

(2) Dharti is the <u>most intelligent</u> girl in the class.

hottest, <u>most intelligent</u> are superlative forms.

Formation of Superlative Forms :

We normally form superlatives by adding - est or by using most. - est is added to short words. Most is used generally with longer words.

tall - tallest

comfortable - most comfortable

bad - worst

dark - darkest

good - best

far - farthest

ACTIVITY : 1

- સ્વપ્નીલ અને ગીતાંશ પોતાના વજન, ઉંચાઈ વગેરે માપે છે અને પોતાની રીતે નોંધે છે. વિગતો પરથી તેઓ કેવો સંવાદ કરે છે તે જોઈએ.

Name	Weight	Height	Birth date	Length of Nose
Swapnil	20 kg	110 cm	24-10-2001	4 cm
Gitansh	25 kg	110 cm	26-10-2001	3 cm

Swapnil : What is your weight ?

Gitansh : Twenty Five.

Swapnil : Oh fat man ! You are fatter than I.

Gitansh : Your nose ! Look at your nose. It is longer than my nose.

Swapnil : Don't talk with me in this way. You are younger than I.

Gitansh : What's your birthday ?

Swapnil : 24th October.

Gitansh : Let me see. My birthday is 26th October, two days ! And you say that you are older than I.

Swapnil : Sorry.. But look at the height; oh ! you are as tall as I.

Gitansh : Happy ?

Swapnil : You happy ?

- હવે તમે પણ તમારા ચાર મિત્રોનાં વજન અને ઊંચાઈનાં માપ તથા જન્મતારીખ નીચે આપેલ કોઠામાં નોંધો અને તેના આધારે વાક્યો બનાવી બોલો.

No.	Name	Weight	Height	Birth date	Length of Nose
1.					
2.					
3.					
4.					

3

Let's Speak

THE SENTENCE - TYPES OF SENTENCES

મિત્રો આપણે અગાઉ જોઈ ગયા તેમ અંગ્રેજી ભાષાના 26 મૂળાક્ષરોને ભેગાં કરીને વિવિધ શબ્દ બને છે. શબ્દોને યોગ્ય ક્રમમાં મૂકીને વાક્ય બને છે અને ઘણા બધા વાક્યોથી ફકરો બને છે. અંગ્રેજી ભાષામાં વાક્યને Sentence (સેન્ટેન્સ) કહે છે.

Sentence એટલે અર્થપૂર્ણ વાક્ય જેમાંથી કંઈક અર્થ આપણે નિપજાવી શકીએ. વાક્યમાં વપરાયેલા કર્તા, ક્રિયાપદ, નામ, વિશેષણ જો યોગ્ય પદક્રમમાં ગોઠવાયેલા હોય તો જ તે એક અર્થપૂર્ણ વાક્ય બને છે. જો શબ્દોને યોગ્ય ક્રમમાં ન ગોઠવીએ તો અર્થપૂર્ણ વાક્ય બનતું નથી. દા.ત. BLUE SKY IS THE - આ શબ્દોથી કોઈ અર્થપૂર્ણ વાક્ય બનતું નથી પરંતુ આજ શબ્દોને જો યોગ્ય પદક્રમમાં ગોઠવીએ એટલે કે THE SKY IS BLUE કરીએ તો - આકાશ વાદળી છે. તેવું અર્થપૂર્ણ વાક્ય બને છે.

→ વાક્યના ચાર પ્રકાર પડે છે.

(1) Assertive અથવા Declarative - વિધાન વાક્ય

(2) Interrogative - પ્રશ્નાર્થ વાક્ય

(3) Imperative - આજ્ઞાર્થ વાક્ય

(4) Exclamatory - આશ્ચર્યવાચક વાક્ય

SENTENCE

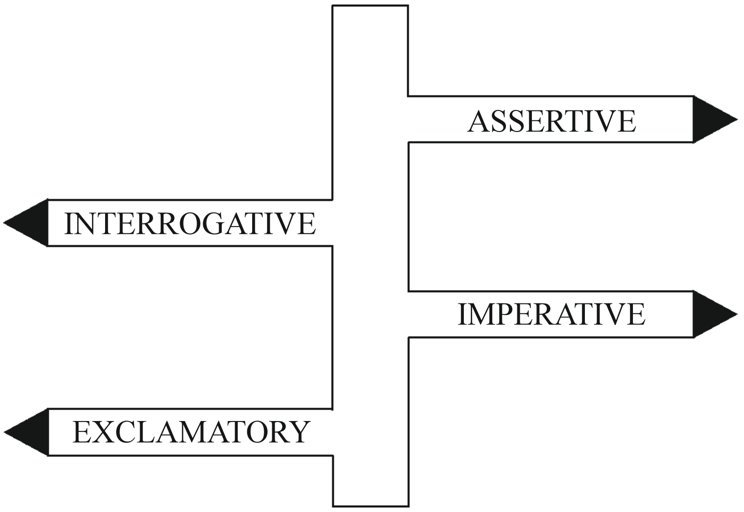

ચાલો, ચારેય પ્રકારના વાક્ય વિશે વધુ જાણીએ.

DECLARATIVE

A declarative sentence makes a statement. જે વાક્યો વર્ણન કરતાં હોય કે નિશ્ચયાત્મકતા પ્રગટ કરતા હોય તેને Declarative કે Assertive વાક્ય કહે છે.

વળી પાછા આ વાક્યના પણ બે પ્રકાર પડે છે. Affirmative (હકારવાચક) અને Negative નકારવાચક.

→ Study the following statements.

Affirmative	Negative
1. She is late.	She is not late.
2. Madhu can speak Hindi.	Madhu can't speak Hindi.
3. He lives in London.	He doesn't live in London.

INTERROGATIVE

ચાલો, હવે વાક્યના બીજા પ્રકાર વિશે જોઈએ.

An Interrogative sentence asks a question. - જે વાક્ય દ્વારા પ્રશ્ન પૂછવામાં આવે છે તેને Interrogative (પ્રશ્નવાક્ય) વાક્ય કહે છે.

→ Study the following statements.

1. Do you play hockey ?
2. Where are you going ?
3. What is your mother ?

IMPERATIVE

An Imperative sentence gives a command, advice or request. - જે વાક્યો આજ્ઞા, સલાહ કે વિનંતી દર્શાવે તેને Imperative વાક્ય કહે છે.

→ Study the following statements.

1. Open the door.
2. Help the poor people.
3. Never tell a lie.

EXCLAMATORY

An exclamatory sentence shows a sudden feeling (pleasure, anger, surprise etc.) - જે વાક્યો પ્રબળ ભાવનાઓ વ્યક્ત કરે તેને Exclamatory વાક્ય કહે છે.

→ Now study the following statements.

1. What a lovely flower !
2. No way !
3. How foolish he is !

	Form	Function	Example	Final punctuation
1.	Declarative	It tells us something.	John likes Mary.	•
2.	Interrogative	It asks us something	Does John like Mary ?	?
3.	Imperative	It tells us to do something	Shut the door.	•
3.	Exclamatory	It expresses feelings	What a lovely garden it is !	!

ચાલો, મિત્રો વાક્ય અને તેના પ્રકાર વિશે આ માહિતી મેળવ્યા બાદ સ્વાધ્યાય કાર્ય કરીએ.

Q.1 Rearrange the following jumble words into meaningful sentences - શબ્દોને યોગ્ય પદક્રમમાં ગોઠવી અર્થપૂર્ણ વાક્ય બનાવો.

1. a big it is city. ______________________
2. Radha a song sang. ______________________
3. speaks she very politely. ______________________
4. foolish Pinky how is ! ______________________
5. her lesson she learning was. ______________________
6. is your what brother ? ______________________
7. you English study do ? ______________________
8. cup tea drank Mary a of. ______________________
9. you hungry are now ? ______________________
10. went Mohan school to yesterday. ______________________

Q.2 State whether the following sentences are Declarative, Interrogative, Exclamatory or Imperative. (નીચેનાં વાક્યોને વિધાનવાક્ય, પ્રશ્નાર્થવાક્ય, આજ્ઞાર્થવાક્ય અને આશ્ચર્યવાચક વાક્યો પ્રમાણે જુદાં પાડો.)

1. He scored good marks. ______________________
2. Shut the door. ______________________
3. Will the teacher be late ? ______________________
4. The boys play circket. ______________________

5. What a cute dog it is ! ______________________

6. Mira does not like sweets. ______________________

7. What a wonderful experience it was ! ______________________

8. What is your mother's name ? ______________________

9. Brush your teeth regularly. ______________________

10. The trip was exciting. ______________________

Q.3 Read the following passage and find out different types of sentences. (નીચેનો ફકરો વાંચો અને તેમાં વપરાયેલા વિધાનવાક્ય, પ્રશ્નાર્થવાક્ય, આજ્ઞાર્થવાક્ય અને આશ્ચર્યવાચક વાક્યો પ્રમાણે જુદાં પાડો.)

Edie's eyes brightened. They sparkled with an idea. He enried the cubs. "Can I be lucky as these beautiful cubs ? They got their food without any effort. Can I have a hunter like their mother ?" He thought.

He decided to catch a young cub and train it to hunt for him. Then I shall only say, "O my dear, go and kill a deer for me. Ah ! My life will be very comfortable then." He was quite pleased with his own idea.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

4

Let's Connect

- **Let's read and understand the difference.**

Kartik came form school. He was happy. He had a trophy in his hand. He got it from school. There was a science fair at school. He won the trophy. He was the best speaker at the district level elocution competition. He showed his trophy to his parents. They congratulated him Kartik's sister was happy. She was sure about celebration party.

Now read and understand the table.

Actions	**Reasons / Result**
Kartik was happy.	He won the trophy.
Kartik won the trophy.	He was the best speaker at the district level competiton.
Kartik won the trophy.	His parents congratulated him.

Example : 1. Kartik was happy <u>because</u> he won the trophy.

2. Kartik won the trophy <u>because</u> he was the best speaker at the district level competition.

3. Kartik won the trophy therefore his parents congratulated him.

✍ **Join part - A with part - B using 'therefore' or 'because' properly.**

'Because' અને 'therefore' નો ઉપયોગ કરી નીચેના વાક્યો યોગ્ય રીતે જોડી તમારી નોટબુકમાં લખો.

Part - A	**Part - B**
(1) Manish won the race.	(A) he made terrace garden at school.
(2) Satish is in the bed.	(B) I want to buy new dress.
(3) Bhavini has not gone to school.	(C) he ran fast.
(4) I will go for shopping.	(D) he is ill.
(5) Satish likes gardening.	(E) she has a holiday in her school.

✍ **Fill in the blanks using 'therefore' or 'because'.**

1. Reena is very happy ____________ she got good marks in Science subject test.
2. We took winter clothes with us ____________ we felt comfortable in cold during tour.

3. We are tired __________ we wallked 12 kms on foot.

4. Payal is a brave girl __________ she is not afraid of staying alone.

5. Snehal is happy __________ she has got prize in competition.

- **Let's Read.**

There were two friends. Parrot and Koyal. The Parrot was green but the Koyal was black. One day Parrot went to Koyal's house. Koyal asked him, "What will you take ? a tea or a coffee ?" Parrot replied, "I take tea beacuse I like the fragrance of tea." Koyal and Parrot drank tea. After drinking tea they went to the market. Parrot bought chillies and potatoes. Koyal bought tomato, cabbage and brinjal. Koyal and Parrot enjoyed their shopping.

- Find the words given below from the story and encircle them.

(and, but, or, after, because, therefore)

- The above words are called conjuctions. Conjuctions are 'glue' words. They connect words, phrases or sentences.

◆ **Let's Practice**

✍ **Fill in the blanks.**

[and, for, but, because]

1. My brother loves animals. He just brought a puppy __________ a kitten home with him.
2. I would like to thank you __________ the lovely gift.
3. I want to go for a hike __________ I have to go to school today.
4. I am getting good grades __________ I study everyday.

- **Look at the facial expression given below.**

Happy

Sad

Angry

Surprised

Scared

Excited

Disgusted

Indentify the emotions and write.

1. Manoj's father is shouting at him. ____________
2. You have won the race. ____________
3. You are late for the school. ____________
4. Hetal is planning for a picnic. ____________
5. Sneha missed the train. ____________

Complete the sentences given below.

(disgusted, sad, happy, excited, joyous)

1. I feel ____________ when I see the rainbow.
2. I feel ____________ when someone shouts at me.
3. I feel ____________ at the park.
4. I feel ____________ to meet new people.
5. I feel ____________ when someone lies.

- **Read this conversation and observe underline parts.**

Sheetal : Hello, how are things going on Sunita ?

Sunita : Hi, I am fine and you ?

Sheetal : I am feeling great today. How was your weekend with your family at farmhouse?

Sunita : Excellent ! We had a lovely time there. You should have gone there with us.

Sheetal : Really ? Hey, what a beautiful skirt you are wearing !

Sunita : Thanks a lot. My sister bought it for me last month.

Sheetal : Wow ! that's wonderful !

Complete the dialogue using the words given below.

[yes, you are right, sorry, I am not sure, I am sure]

Amir : Tuesday, next week, is the due date for our assignment.

Pinky : ____________ . Could you repeat ?

Amir : I said Tuesday, nextweek is the due date for our assignment.

Pinky : ____________ . but, I am sure that I can submit it before that. How about you ?

Amir : ____________ I will be able to make it.

Pinky : Yes, you can.

✍ **Match appropriate expressions with situations.** (પરિસ્થિતિને અનુરૂપ અભિવાદન જોડો.)

Situations			Expressions
(1)	Your neighbour is sick		(a) nice to meet you.
(2)	Your brother is going abroad		(b) I am very sorry.
(3)	Your friend gave you a gift.		(c) Best of luck.
(4)	To the players who have just lost the final match		(d) Get well soon.
(5)	You are meeting a new friend.		(e) Bad luck
(6)	You accidently hurt someone.		(f) Happy journey.
(7)	Wishing your sister for a job interview.		(g) Thank you very much.
(8)	A person helps you find a place.		(h) Congratulations.
(9)	Your cousin has passed the Board exam.		(i) So nice of you.

5

Yesterday, Today, Tomorrow

- **પ્રસ્તાવના :**

વિદ્યાર્થી મિત્રો, આ activity ની મદદતી તમે to be form થી કેવી રીતે વાક્યરચના બનાવી શકાય છે તે તમને શીખવા મળશે.

Be (બી) હોવું, થવું આ ક્રિયાપદ ના am / is અને are તેના વિવિધ વર્તમાનકાળના રૂપો છે.

(હકાર વાક્યરચના)

I am a pupil.	We are children.
You are a postman.	You are postmen.
He is a driver.	They are farmers.
She is a nurse.	
It is an elephant.	

ઉપરના કોઠાની મદદથી નીચેના વાક્યોની ખાલી જગ્યા પૂરો.

I ____________ Rohan. She ____________ a girl.

You ____________ a boy. It ____________ a tiger.

He ____________ a boy. They ____________ pencils.

(નકાર વાક્યરચના)

I am not a pupil.	We are not children.
You are not a postman.	You are not postmen.
He is not a driver.	They are not farmers.
She is not a nurse.	
It is not an elephant.	

ઉપરના કોઠાની મદદથી નીચેના વાક્યોની ખાલી જગ્યા પૂરો.

Ex. I am not Rohan.

You ______________ a servant.		She ______________ a nurse.	
You ______________ teachers.		It ______________ a pen.	
He ______________ a policeman.		They ______________ farmers.	

(પ્રશ્નાર્થ વાક્યરચના)

Am I Rohan ?	Are we children ?
Are you a postman ?	Are you postmen ?
Is he a driver ?	Are they farmers ?
Is she a nurse ?	
Is it a pen ?	

✍ **ઉપરના કોઠાની મદદથી નીચેના વાક્યોને પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં રૂપાંતર કરો.**

Ex. : Am I Vijay ?

1.______________ you a doctor ?

2.______________ you pupils ?

3.______________ he a boy ?

4. ______________ she a girl ?

5. ______________ it a pencil ?

6. ______________ they shopkeepers ?

→ am not નું ટૂંકું રૂપ amn't, are not નું ટૂંકું રૂપ aren't અને is not નું ટૂંકું રૂપ isn't થાય.

✍ **નીચે દર્શાવેલા ઉદાહરણ મુજબ આપેલા પ્રશ્નાર્થ વાક્યોના ટૂંકમાં જવાબ લખો.**

Ex. : Am I Rohan ? Yes, __________ are. / No __________ aren't.

1. Are we children ? Yes, you __________ / No, you __________ .
2. Are you a conductor ? Yes, I __________ / No, I __________ .
3. Is he a teacher ? Yes, he __________ / No, he __________ .
4. Is she a nurse ? Yes, she __________ / No, she __________ .
5. Are they circketers ? Yes, they __________ / No, they __________ .

- Be (બી) હોવું, થવું આ ક્રિયાપદનું ભૂતકાળમાં વિવિધ સર્વનામ સાથે નીચે મુજબ was અને were ક્રિયાપદનું રૂપ વપરાય To be હોવું કે થવું (ભૂતકાળના રૂપો).

(હકાર વાક્યરચના)

I was a pupil.	We were children.
You were a postman.	You were postmen.
He was a driver.	They were farmers.
She was a nurse	
It was an elephant.	

✍ ઉપરના કોઠાની મદદથી નીચેના વાક્યોની ખાલી જગ્યા પૂરો.

I ______________ Rohan. She ______________ a girl.

You ______________ a boy. It ______________ a tiger.

He ______________ a boy. They ______________ pencils.

(નકાર વાક્યરચના)

I was not a pupil.	We were not children.
You ware not a postman.	You were not postmen.
He was not a driver.	They were not farmers.
She was not a nurse.	
It was not an elephant.	

✍ ઉપરના કોઠાની મદદથી નીચેના વાક્યોને નકાર વાક્યમાં રૂપાંતર કરો.

Ex. I was not Rohan.

You ______________ a servant. She ______________ a nurse.

You ______________ teachers. It ______________ a pen.

He ______________ a policeman. They ______________ farmers.

(પ્રશ્નાર્થ વાક્યરચના)

Was I Rohan ?	Were we children ?
Were you a postman ?	Were you postmen ?
Was he a driver ?	Were they farmers ?
Was she a nurse ?	
Was it an pen ?	

✍ ઉપરના કોઠાની મદદથી નીચેના વાક્યોને પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં રૂપાંતર કરો.

Ex. : Was I Vijay ?

1.______________ you a doctor ? 4. ______________ she a girl ?

2.______________ you pupils ? 5. ______________ it a pencil ?

3.______________ he a boy ? 6. ______________ they shopkeepers ?

→ was not નું ટૂંકું રૂપ wasn't, were not નું ટૂંકું રૂપ weren't થાય.

✍ નીચે દર્શાવેલા ઉદાહરણ મુજબ આપેલા પ્રશ્નાર્થ વાક્યોના ટૂંકમાં જવાબ લખો.

Ex. : Was I Rohan. Yes, ________ you were. / No ________ weren't

1. Were we children ? Yes, you ________ / No, you ________ .
2. Were you a conductor ? Yes, I ________ / No, I ________ .
3. Was he a teacher ? Yes, he ________ / No, he ________ .
4. Was she a nurse ? Yes, she ________ / No, she ________ .
5. Were they circketers ? Yes, they ________ / No, they ________ .

- To Have (હેવ) ની પાસે હોવું કે ની માલિકીનું હોવું આ ક્રિયાપદ છે. વર્તમાનકાળમાં have અને has વિવિધ સર્વનામ સાથે વપરાય.

(હકાર વાક્યરચના)

I have a pencil.	We have umbrellas.
You have brother.	You have books.
He has a sister.	They have chairs.
She has a bag.	
It has a tail.	

✍ ઉપરના કોઠાની મદદથી નીચેના વાક્યોની ખાલી જગ્યા પૂરો.

I am Rohan, I ____________ a red pen.

You are Sohan. You ____________ a black cap.

He is Mr. Chauhan. He ____________ a big house.

She is Jayaben. She ____________ two sisters.

It is a camel. It ____________ a long neck.

They are farmers. They ____________ bullock-carts.

(નકાર વાક્યરચના)

I have not a pencil. I have no pencil.	We have not umbrellas. We have no umbarellas.
You have not a brother. You have no brother.	You have not books. You have no books.

He has not a sister. He has no sister.	They have not chairs. They have no chairs.
She has not a bag. She has no bag.	
It has not a tail. It has no tail.	

→ have not નું ટૂંકું રૂપ haven't, has not નું ટૂંકું રૂપ hasn't થાય.

✍ **ઉપરના કોઠાની મદદથી નીચેના વાક્યોની ખાલી જગ્યા નકારવાચક શબ્દથી પૂર્ણ કરો.**

I am Rohan, I ______________ a red pen.

You are Sohan. You ______________ a black cap.

He is Mr. Chauhan. He ______________ a big house.

She is Jayaben. She ______________ two sisters.

It is a camel. It ______________ a long neck.

They are farmers. They ______________ bullock-carts.

(પ્રશ્નાર્થ વાક્યરચના)

Have I a pen ?	Have we children ?
Have you a brother ?	Have you cycles ?
Has he a mobile ?	Have they storybooks ?
Has she a new dress ?	
Has it a leg ?	

✍ **નીચેની ખાલી જગ્યા Have/Has થી પૂર્ણ કરો.**

Ex. : Have a black pencil ?

1. ______________ you a pen ?
2. ______________ you storybooks ?
3. ______________ he a brother ?
4. ______________ she a sister ?
5. ______________ it a tail ?
6. ______________ they big fans ?

→ have not નું ટૂંકું રૂપ haven't, has not નું ટૂંકું રૂપ hasn't થાય.

✍ **નીચે દર્શાવેલા ઉદાહરણ મુજબ આપેલા પ્રશ્નાર્થ વાક્યોના ટૂંકમાં જવાબ લખો.**

Ex. : Have I a pen ? Yes, you **have** . / No, you **haven't** .

1. Have we colour pencils ? Yes, you ________ / No, you ________ .
2. Have you a brother ? Yes, I ________ / No, I ________ .
3. Has he a sister ? Yes, he ________ / No, he ________ .
4. Has she a blue dress ? Yes, she ________ / No, she ________ .
5. Have they cars ? Yes, they ________ / No, they ________ .

● To Have (હેવ) ની પાસે હતું કે ની માલિકીનું હતું આ ક્રિયાપદનું ભૂતકાળનું રૂપ had વપરાય.

(હકાર વાક્યરચના)

I had a pencil.	We had umbrellas.
You had brother.	You had books.
He had a sister.	They had chairs.
She had a bag.	
It had a tail.	

✍ **ઉપરના કોઠાની મદદથી નીચેના વાક્યોની ખાલી જગ્યા પૂરો.**

I am Rohan, I ____________ a red pen.

You are Sohan. You ____________ a black cap.

He is Mr. Chauhan. He ____________ a big house.

She is Jayaben. She ____________ two sisters.

It is a camel. It ____________ a long neck.

They are farmers. They ____________ bullock-carts.

(નકાર વાક્યરચના)

I had not a pencil. I had no pencil.	We had not umbrellas. We had no umbrellas.
You had not a brother. You had no brother.	You had not books. You had no books.

He had not a sister. He had no sister.	They had not chairs. They had no chairs.
She had not a bag. She had no bag.	
It had not a tail. It had no tail.	

→ had not નું ટૂંકું રૂપ hadn't થાય.

✍ નીચેની ખાલી જગ્યાઓ નકારવાચક શબ્દથી પૂર્ણ કરો.

I was a pupil. I ______________ a red pen.

You were Sohan. You ______________ a black cap.

He was Mr. Chauhan. He ______________ a big house.

She was Jayaben. She ______________ two sisters.

It was a camel. It ______________ a long neck.

They were farmers. They ______________ bullock-carts.

(પ્રશ્નાર્થ વાક્યરચના)

Had I a pen ?	Had we children ?
Had you a brother ?	Had you chairs ?
Had he a mobile ?	Had they storybooks ?
Had she a new dress ?	

✍ ઉદાહરણ મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.

Ex. : Had I a black pencil ?

1. ______________ you pen ?
2. ______________ you storybooks ?
3. ______________ he a brother ?
4. ______________ she a sister ?
5. ______________ it a tail ?
6. ______________ they big fans ?

→ had not નું ટૂંકું રૂપ hadn't થાય.

✍ **નીચે દર્શાવેલા ઉદાહરણ મુજબ આપેલા પ્રશ્નાર્થ વાક્યોના ટૂંકમાં જવાબ લખો.**

Ex. : Had I a pen ? Yes, you **had**. / No, you **hadn't**.

1. Had we colour pencils ? Yes, you ________ / No, you ________ .
2. Had you a brother ? Yes, I ________ / No, I ________ .
3. Had he a sister ? Yes, he ________ / No, he ________ .
4. Had she a blue dress ? Yes, she ________ / No, she ________ .
5. Had they cars ? Yes, they ________ / No, they ________ .

- **Simple Present Tense (સાદો વર્તમાનકાળ) (હકાર વાક્ય)**

પુરૂષ	એકવચન	બહુવચન
પ્રથમ પુરૂષ	I write a letter.	We write letters.
બીજો પુરૂષ	You write a letter.	You write letters.
ત્રીજો પુરૂષ	He writes a letter. Mohan writes a letter. She writes a letter. Sima writes a letter. It plays cricket. A dog plays cricket.	They write letters. Pupils write letters.

(નકાર વાક્ય)

પુરૂષ	એકવચન	બહુવચન
પ્રથમ પુરૂષ	I do not write a letter.	We do not write letters.
બીજો પુરૂષ	You do not write a letter.	You do not write letters.
ત્રીજો પુરૂષ	He does not write a letter. Mohan does not write a letter. She does not write a letter. Sima does not write a letter. It does not play cricket. A dog does not play cricket.	They do not write letters. Pupils do not write letters.

1. THE SIMPLE PRESENT TENSE (સાદો વર્તમાનકાળ)

A. Affirmative Sentences (હકાર વાક્યો)

Examples :

1. He **plays** cricket everyday. (તે દરરોજ ક્રિકેટ **રમે છે.**)
2. We **play** chess. (અમે શતરંજ **રમીએ છીએ.**)
3. I **teach** English. (હું અંગ્રેજી **શીખવું છું.**)
4. She **teaches** us English. (તે અમને અંગ્રેજી **શીખવે છે.**)

ઉપરનાં વાક્યોમાંના રેખાંકિત ક્રિયાપદો **રોજિંદી ક્રિયાઓ** અને **ટેવવશ થતી ક્રિયાઓ** દર્શાવે છે. આ **ક્રિયાપદો સાદા વર્તમાનકાળ**માં છે. ટૂંકમાં, **રોજિંદી કે ટેવવશ થતી ક્રિયાઓ દર્શાવવા** માટે સાદો વર્તમાનકાળ વપરાય છે.

વાક્યરચના :

1. (ત્રીજો પુરુષ એકવચન) કર્તા	+ **s** કે **es** લાગેલું ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ	+ બાકીના શબ્દો
He	plays	circket
She	teach**es**	everyday
		us English
2. (ત્રીજા પુરુષ એકવચન સિવાયનો) કર્તા +	ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ	+ બાકીના શબ્દો
We	play	chess
I	teach	English

સાદો વર્તમાનકાળ રોજિંદી ક્રિયા કે **ટેવ, શાશ્વત સત્યો** કે **ગણિત-વિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતો, કહેવતો** વગેરેનો **તે ક્રિયામાંનો સ્થાયી ભાવ** રજૂ કરે છે.

Examples :

1. Chandrika **lives** in Goa. (ચંદ્રિકા ગોવામાં **રહે છે.**) - સ્થાયી નિવાસ
2. The sun **sets** in the west. (સૂર્ય પશ્ચિમમાં **આથમે છે.**) - શાશ્વત સત્ય
3. She **speaks** French well. (તે ફ્રેંચ સરસ **બોલે છે.**) - બોલનારનું ભાષા પરનું પ્રભુત્વ

નીચે **to play** ક્રિયાપદ **વર્તમાનકાળમાં ત્રણે પુરુષો** સાથે **એકવચન** અને **બહુવચન**માં કેવી રીતે વપરાય તેનું દૃષ્ટાંત આપ્યું છે તેનો અભ્યાસ કરો.

	એકવચન	**બહુવચન**
પહેલો પુરુષ	I play. (હું રમું છું.)	We play. (અમે રમીએ છીએ.)
બીજો પુરુષ	You play. (તું રમે છે.)	You play. (તમે રમો છો.)
ત્રીજો પુરુષ	He / She/ It plays. (તે રમે છે.)	They play. (તેઓ રમે છે.)
	A boy plays. (છોકરો રમે છે.)	Boys play. (છોકરાઓ રમે છે.)

દરેક વાક્યમાં **ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ** વપરાયું છે.

ત્રીજા પુરુષ એકવચનમાં જ ક્રિયાપદને s પ્રત્યય લાગે છે.

ત્રીજા પુરુષ એકવચનમાં ક્રિયાપદને અંતે **ss, sh, ch, x, o** કે આવેલા હોય, તો **es** પ્રત્યય લાગે છે.

pa**ss** - pass**es**, tea**ch** - teach**es**, g**o** - go**es**, d**o** - do**es**, wa**sh** - wash**es**, fi**x** - fix**es**, **buzz - buzzes**

એ જ રીતે **ક્રિયાપદને અંતે વ્યંજન + y** આવેલો હોય, તો **y**ના સ્થાને **ies** પ્રત્યય જોડવો.

try - tr**ies**, cry - cr**ies**, fly - fl**ies**, પણ **સ્વર + y** હોય, તો **y** સાથે **s** જોડવો. play - plays, buy - buys વગેરે.

B. <u>Negative Sentences (નકાર વાક્યો)</u>

Examples :

1. Rahul **brings** vegetables **everyday**. (રાહુલ **દરરોજ** શાકભાજી **લાવે છે.**)
2. Hawkers **sell** fruits. (ફેરિયાઓ ફળ **વેચે છે.**)

ઉપરનાં વાક્યો સહાયકારક **to be** કે **to have** ક્રિયાપદો વિનાનાં ક્રિયાપદોવાળાં **હકાર વાક્યો - Affirmative** છે. તો આ વાક્યોની **નકાર રચના - Nagative** કરવા : **ત્રીજા પુરુષ એકવચનમાં does**, તે સિવાય **do**.

નકાર રચના કરવા **does + not = does not (doesn't** ટૂંકું રૂપ) અને **do + not = do not (don't** ટૂંકું રૂપ).

નકાર વાક્યરચના :

do not કે **does not + ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ**

Examples :

1. Rahul **does not bring** vegetables every day. (રાહુલ દરરોજ શાકભાજી **લાવતો નથી.**)
2. Hawkers **do not sell** fruits. (ફેરિયાઓ ફળ **વેચતા નથી.**)

C. Questions and Answers (પ્રશ્ન અને ઉત્તર)

Examples :

1. Kiran goes for a walk in the morning. (વિધાન)

   Does Kiran go for a walk in the morning ? (પ્રશ્ન)

   Yes, he does. (ટૂંકો ઉત્તર, હકાર)

   No, he does not (doesn't) (ટૂંકો ઉત્તર, વાક્ય)

2. Do you take tea ? (પ્રશ્ન)

   Yes, I do, અથવા No, I don't. (હકાર-નકાર ટૂંકા ઉત્તર)

D. Negative Statements and Negative Interrogatives (નકાર વિધાનો અને નકાર પ્રશ્નાર્થ)

We **eat**. (અમે **ખાઈએ છીએ.**) (વિધાન)

We **do not eat**. (અમે **ખાતા નથી.**) (નકાર રચના)

Do we **eat** ? (શું અમે **ખાઈએ છીએ ?**) (પ્રશ્ન)

Do we not eat ? Don't we eat ? (શું અમે **ખાતા નથી ?**) (નકાર પ્રશ્ન)

Have - નકાર અને પ્રશ્ન :

Suresh **has** a car. (સુરેશ **પાસે** કાર છે.)

Suresh **has not (hasn't)** a car. (સુરેશ **પાસે** કાર **નથી.**)

Has Suresh a car ? (**શું** સુરેશ પાસે કાર **છે** ?)

અંગ્રેજી વ્યાકરણના મૂળ નિયમ પ્રમાણે **have / has** ને **વાક્યની શરૂઆત**માં મૂકવાથી પ્રશ્નાર્થ વાક્ય બને છે. એ જ રીતે નકાર વાક્યરચનામાં પણ **have not** કે **has not** નો ઉપયોગ થાય છે.

પણ હવે બ્રિટિશ ઇંગ્લિશ પર અમેરિકન ઇંગ્લિશનો પ્રભાવ વધવાથી **have** નો મુખ્ય **ક્રિયાપદ તરીકે** ઉપયોગ થાય છે અને તેને **પ્રશ્નાર્થ રચના**માં અને નકારમાં **do** સાથે પણ વાપરવામાં આવે છે.

Examples :

We **have** a holiday.

Have we a holiday ? (**નહિ,** પણ)

Do we **have** a holiday ? (**અમે પ્રચલિત થયું છે.**)

Sushma **has not** a new purse. (**નહિ,** પણ)

Sushma **does not have** a new purse.

E. Adverbs of Frequency (પુનરાવૃત્તિદર્શક ક્રિયાવિશેષણો)

સાદા વર્તમાનકાળનાં ક્રિયાપદ સાથે સામાન્ય રીતે **રોજિંદી ઘટનાની પુનરાવૃત્તિ** દર્શાવતાં કેટલાંક **ક્રિયાવિશેષણો ક્રિયાપદની પહેલાં** સ્થાન લઈ **ક્રિયાના અર્થને** વિભૂષિત **કરે છે.** આથી આવા શબ્દોને **ક્રિયાવિશેષણ** કહેવામાં આવે છે.

often - અવારનાર, **always** - હંમેશાં, **sometimes** - કેટલીક વાર, **usually** - સાધારણ રીતે, **every day** - દરરોજ, **generally** - સામાન્ય રીતે, **everyday** - દરેક દિવસ

Examples :

1. We **usually** go by bus. (અમે **સામાન્ય રીતે** બસમાં જઈએ છીએ.)
2. Payal **always** goes by train. (પાયલ **હંમેશાં** ગાડીમાં જાય છે.)
3. I **often** watch TV serials. (હું **અવારનવાર** ટીવી શ્રેણીઓ જોઉં છું.)
4. **Sometimes** I read stories. (**કેટલીક વાર** હું વાર્તાઓ વાંચું છું.)
5. **Everyday** he takes a long walk. (તે **દરરોજ** લાંબું ચાલે છે.)
6. **Generally** they get up early. (**સામાન્ય રીતે** તેઓ વહેલાં ઊઠે છે.)
7. He **never** plays cricket. (તે **કદી** ક્રિકેટ રમતો નથી.)

ક્રિયાવિશેષણ વિશેષ :

- ક્રિયાવિશેષણ **ક્રિયાના અર્થમાં વધારો** કરતા હોવાથી તે મોટેભાગે **ક્રિયાપદની પહેલાં** જ મુકાય છે.
- **વાક્યમાં to be (am, is, are)નાં** રૂપો કે **to have** નાં રૂપો **ક્રિયાપદ તરીકે આવેલાં હોય,** તો **તેમને (ક્રિયાપદોને) ક્રિયાવિશેષણોની પહેલાં** મુકાય છે.
- **Sometimes વાક્યની શરૂઆતમાં** પણ આવી શકે છે અને **વાક્યમાં ક્રિયાપદની પહેલાં** પણ આવી શકે છે.

EXERCISE

1. Fill in the blanks with the Simple Present Tense forms of the verbs given in the brackets: (કૌંસમાં આપેલાં ક્રિયાપદોનાં સાદા વર્તમાનકાળનાં રૂપો વડે ખાલી જગ્યા પૂરો :)

1. Jatin .... to school in the morning. (go)
2. Sarla .... me Gujarati. (teach)
3. The children .... the old people. (help)
4. The eagle .... high in the sky. (fly)
5. Manohar .... to play the flute. (like)

6. Ketav .... the ball. (catch)

7. .... Manan and Manav .... Hindi songs ? (sing)

8. Who .... the kites? (buy)

9. Gaurang .... not .... his books. (bring)

10. That boy usually .... loudly. (cry)

2. THE SIMPLE PAST TENSES (સાદો ભૂતકાળ)

Examples :

1. He **helps** his friends.

   He **helped** his friends.

2. She **cooks** good food.

   She **cooked** good food.

→ ઉપરનાં વાક્યોમાં દરેકમાં **પહેલું** વાક્ય **સાદા વર્તમાનકાળ**માં છે. **બીજું** વાક્ય **સાદા ભૂતકાળ**માં છે.

→ સામાન્ય રીતે **ક્રિયાપદના મૂળ રૂપને -ed પ્રત્યય** લગાડવાથી અંગ્રેજીમાં **ભૂતકાળનું રૂપ** બને છે.

Examples :
- to ask - ask**ed** (આસ્ક્ટ)
- to cook - cook**ed** (કૂક્ટ)
- to look - look**ed** (લૂક્ટ)
- to help - help**ed** (હેલ્પ્ટ)
- to like - lik**ed** (લાઈક્ટ)
- to talk - talk**ed** (ટૉક્ટ)

→ ઉપરનાં ક્રિયાપદોને **-ed** પ્રત્યય લાગેલો હોવા છતાં ઉચ્ચાર ડ્માં નથી થતો પણ ટ્માં થાય છે.

- **ઉચ્ચારશાસ્ત્ર :**

ક્રિયાપદના છેલ્લા અક્ષરનો ઉચ્ચાર -

1. **વ્યંજન** જેવો થતો હોય તો **-ed**નો ઉચ્ચાર ડ થશે.

   જેમ કે, prepar**ed** - પ્રિપેઅર્ડ, play**ed** - પ્લેડ

2. **ક્, ફ્, સ્, શ, ચ્** કે **પ્** થતો હોય તો **-ed**નો ઉચ્ચાર ટ્ થશે.

   જેમ કે, laugh**ed** - લાફ્ટ, wash**ed** - વૉશ્ટ

3. ટ કે ડ થતો હોય તો **-ed**નો ઉચ્ચાર ઈડ થશે.

   જેમ કે, visit**ed** - વિઝિટિડ, end**ed** - એન્ડિડ

- **પ્રત્યય -ed :**

1. **ક્રિયાપદના મૂળ રૂપને -ed** પ્રત્યય લગાડવાથી અંગ્રેજીમાં **ભૂતકાળનું રૂપ** બને છે.

   play - play**ed**, walk - walk**ed**

2. **ક્રિયાપદના મૂળ રૂપને** અંતે **e** હોય, તો ફક્ત **-d** પ્રત્યય લાગશે.

   dance - danc**ed**, bake - bak**ed**

3. **ક્રિયાપદ અંતે વ્યંજન** હોય, તે વ્યંજન પહેલાં આખા શબ્દમાં એક જ સ્વર હોય, તો ક્રિયાપદના મૂળરૂપનો છેલ્લો વ્યંજન બેવડાવો.

   જેમ કે, st**o**p - sto**pp**ed, cl**a**p - cla**pp**ed

4. ક્રિયાપદને અંતે **l** હોય, તો **l** બેવડાવવો.

   જેમ કે, compe**l** - compe**ll**ed, exce**l** - exce**ll**ed

5. ક્રિયાપદને અંતે **y** હોય, **yની પહેલાં વ્યંજન** હોય, તો **y**નો **i** કરી **-ed** પ્રત્યય લગાવો.

   mar**ry** - marr**ied**, car**ry** - carr**ied**

6. **yની પહેલાં સ્વર** હોય, તો **-ed** પ્રત્યય લગાડી દો.

   st**ay** - stay**ed**, pl**ay** - play**ed**

A. <u>Affirmative Sentences (હકાર વાક્યો)</u>

Examples :

1. Binal **shut** the window.
2. We **went** to the temple **in the morning**.
3. Shyama **learnt** the German language.

ભૂતકાળમાં અમુક સમયે **કોઈ ક્રિયા થઈ હતી તે** સૂચવવા **સાદો ભૂતકાળ** વપરાય છે.

ભૂતકાળમાં નીચે મુજબના સમયદર્શક શબ્દોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે :

last evening	once
last Sunday	on Saturday
last week	in 2000
last year	two days ago

B. <u>Negative Sentences (નકાર વાક્યો)</u>

Examples : Sachin play**ed** well.

આ વાક્યમાં કોઈ **સહાયકારક ક્રિયાપદ નથી.** તેથી નકાર વાક્ય બનાવવા માટે **do**ની મદદ લેવી રહી. વાક્ય ભૂતકાળમાં છે. તેથી doનું **ભૂતકાળનું રૂપ did + not = did not (didn't - ટૂંકું રૂપ)** મૂકવાથી વાક્યનું **નકાર વાક્ય(Nagative)**માં રૂપાંતર થશે.

નકાર માટે **did** - ભૂતકાળનું રૂપ મૂકવાથી ક્રિયાપદનાં **ભૂતકાળના રૂપને બદલે તેનું મૂળ રૂપ મુકાય છે.** બે 'ભૂતકાળ' કદી ભેગા ન થવા દેશો.

Examples :

1. Sachin **ran** slowly.

   Sachin **did not run** slowly.

2. Yesterday he **spoke** in English.

   Yesterday he **did not speak** in English. (નકાર)

C. <u>Interrogative Sentences (પ્રશ્નાર્થ વાક્યો)</u>

Examples :

1. Ashwin **gave** me a book. (વિધાન-હકાર)

   Did Ashwin **give** me a book ? (પ્રશ્નાર્થ)

2. Surekha brought a new book. (વિધાન-હકાર)

   Did Surekha **bring** a new book ? (પ્રશ્નાર્થ)

3. The bird **flew** over the tree. (વિધાન-હકાર)

   Did the bird **fly** over the tree ? (પ્રશ્નાર્થ)

D. <u>Questions and Answers</u>

Examples :

1. I **met** my friend. (વિધાન)

   Did you **meet** your friend ? (પ્રશ્ન)

   Yes, I **did.** (હકાર) **અથવા No**, I **didn't**. (નકાર)

2. He **sold** my computer. (વિધાન)

   Did he **sell** my computer ? (પ્રશ્ન)

   Yes, he **did.** (હકાર) **અથવા No**, he **didn't**. (નકાર)

એક જ વાક્યને દરેક પ્રકારમાં ફેરવી સરખાવીએ :

1. Geeta **wrote** a letter. (વિધાન - affirmative)

2. Geeta **did not write** a letter. (વિધાન - negative)

3. **Did** Geeta **write** a letter ? (પ્રશ્ન - question)

4. **Did** Geeta **not write** a letter ? (નકાર પ્રશ્ન - negative question)

5. **Yes**, she **did.** (હકાર) **અથવા** **No**, she **didn't**. (નકાર) (ટૂંકા ઉત્તરો)

Past Tense with 'be' :

Rahul **was** a clever student. (વિધાન)

Was Rahul a clever student ? (પ્રશ્ન)

Yes, he was. અથવા **No**, he **wasn't**. (હકાર-નકાર)

Wasn't he a clever student ? (નકાર પ્રશ્ન)

ટૂંકાં રૂપો યાદ રાખી લો : do not - **don't**, does not - **doesn't**, is not - **isn't**, are not - **aren't**, was not - **wasn't**, were not - **weren't, didnot - didn't**

EXERCISE

- **Fill in the blanks with the Simple Past Tense forms of the verbs given in the brackets:**

1. Akshay .... a letter yesterday. (write)
2. The girls .... a rangoli. (draw)
3. Where .... he .... his bag? (put)
4. We .... not .... the movie. (like)
5. Arman .... his books angrily. (throw)
6. Whom .... you .... your money? (give)
7. Mr Sharma .... this house last year. (sell)
8. The servant .... his finger last night. (burn)
9. .... you .... your father ? (ask)
10. Meeta .... her friend last week. (meet)

3. THE SIMPLE FUTURE TENSES (સાદો ભવિષ્યકાળ)

→ હવે પછી થનાર ક્રિયાનો નિર્દેશ કરે તે **ભવિષ્યની** વાત થઈ.

→ **ભવિષ્યકાળ(Future Tense)**ની રચના માટે **બે નવાં સહાયકારક ક્રિયાપદો (helping verbs)**ની **સહાય** લેવી પડશે.

રચના : shall / will + ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ (base form)

A. <u>Affirmative Sentences (હકાર વાક્યો)</u>

Examples :

1. I **will sing** a song.
2. He **will buy** a car.
3. They **will go** to Surat tomorrow.

વાક્યરચના : કર્તા (subject) + will + verb (મૂળરૂપ)

વિશેષ નોંધ : આજકાલ સામાન્ય રીતે **ત્રણે પુરુષનાં એકવચન અને બહુવચન સાથે will**નો ઉપયોગ **પ્રચલિત** છે. એક સમયે **પહેલાં પુરુષ I** અને **we** સાથે **shall** મૂકવાનું ફરજિયાત હતું.

<u>અપવાદ :</u>

પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં પહેલા પુરુષ સાથે **shall** જ મૂકવામાં આવે છે.

Examples :

1. I **will go** to Rajkot **next Monday**. (વિધાન)

   Shall I **go** to Rajkot **next Monday** ? (પ્રશ્ન)

B. <u>Negative Sentences</u>

Examples :

1. Divya **will draw** a picture next week. (હકાર)

   Divya **will** **not** **draw** a picture next week. (નકાર)

2. Anand **will come** here on Monday. (હકાર)

   Anand **will** **not** **come** here on Monday. (નકાર)

→ કેટલી સરળ **રચના** છે ! **shall** કે **will** અને **મૂળ ક્રિયાપદ વચ્ચે not મૂકવાથી ભવિષ્યકાળમાં નકાર વાક્યરચના** થાય છે.

→ **ભવિષ્યકાળ સૂચવતા** કેટલાક **સમયદર્શક** શબ્દો : tomorrow, next week, next month, next Friday, the day after tomorrow વગેરે.

C. <u>Questions and Answers</u>

Examples :

1. You **will reach** Pune tomorrow. (વિધાન)

   Will you **reach** Pune tomorrow ? (પ્રશ્ન)

   Yes, I **will**. **અથવા** No, I **will not (won't)**. (ટૂંકા હકાર-નકાર)

2. I shall get up early in the morning tomorrow.

   Shall I **get up** early tomorrow morning ?

   Yes, I **shall.** **અથવા** No, I **won't**.

→ ભવિષ્યકાળમાં પ્રશ્નાર્થ વાક્યરચના કેટલી સહેલી છે ! **will** કે **Shall** ને વચ્ચેથી ઉઠાવી વાક્યની શરૂઆતમાં મૂકી દો. પ્રશ્નાર્થ વાક્યરચના થઈ જશે.

<u>'Going to' Construction :</u>

સાદા ભવિષ્યકાળમાં going to વાક્યરચના :

Examples :

1. I **shall meet** the teacher tomorrow.

   I **am going to meet** the teacher tomorrow.

   Am I going to meet the teacher tomorrow ?

   I **am not going to meet** the teacher tomorrow.

2. He **will buy** a new book next week.

   He **is going to buy** a new book next week.

   Is he **going to buy** a new book next week ?

   He **is not going to buy** a new book.

→ ઉપરનાં વાક્યોમાં **going to + મૂળ ક્રિયાપદ**નો ઉપયોગ કરી **ભવિષ્યકાળ** દર્શાવ્યો છે.

→ ભવિષ્યમાં કોઈ ક્રિયા કરવાનો **ઇરાદો** કે **નિર્ણય** કર્યો હોય કે **આયોજન** કર્યું હોય કે **કંઈક બનવાની સંભાવના** હોય ત્યારે **going to + મૂળ ક્રિયાપદ**નો વ્યાપક ઉપયોગ થાય છે. **going to** ની પહેલા **to be** ક્રિયાપદનું યોગ્ય રૂપ **am, is, are, was, were** મુકાય છે.

→ આ રચનામાં **go સહાયકારક ક્રિયાપદ** છે. તેનો **અર્થ 'જવું' થતો નથી** તે યાદ રહે.

✍ EXERCISE

- **Fill in the blanks with the Simple Future Tense forms of the verbs given in the brackets:**

1. Soham .... for the function. (come)
2. The teachers .... us the books. (give)
3. .... you .... my parents ? (inform)
4. The boys .... not .... cricket tomorrow. (play)
5. The gardener .... the flowerbeds. (dig)
6. .... the parents .... the meeting? (attend)

7. Who .... the hall? (decorate)
8. I .... a new scooter tomorrow. (buy)
9. They .... not .... any essay. (write)
10. Ketaki .... this case. (fight)
11. .... we .... kites ? (fly).
12. Amit .... his old bicycle. (sell)

2. THE PRESENT CONTINUOUS TENSES (ચાલુ વર્તમાનકાળ)

1. THE PRESENT CONTINUOUS TENSE (ચાલુ વર્તમાનકાળ)

જે કોઈ **ક્રિયા અત્યારે, હમણાં, આ સમયે - now, at this moment** થઈ રહી હોય તે દર્શાવવા **ચાલુ વર્તમાનકાળ**નો ઉપયોગ થાય છે.

ચાલુ વર્તમાનકાળ માટે **Look, See, Watch, Hurry up, Keep silence** નો ઉપયોગ થાય છે.

Examples :

1. Rahul **is playing** cricket **(now)**.
2. Look ! The sun **is rising** above the hill.
3. See ! They are running fast.
4. Keep silence ! A child is sleeping in the cradle.

→ **રચના : am / is / are + -ing પ્રત્યય સાથેનું વર્તમાનકૃદંત**

→ ઉપરનાં વાક્યોમાં આપણે જોયું કે **ચાલુ વર્તમાનકાળ**ની રચનામાં **to be** ક્રિયાપદનાં **વર્તમાનકાળનાં રૂપો am, is** અને **are**ની સાથે **ક્રિયાપદના -ing** પ્રત્યય સાથેના **વર્તમાનકૃદંત(present participle)નું** રૂપ મૂકવામાં આવ્યું છે.

→ વર્તમાનકૃદંત(present participle)**ની મદદ વિના કોઈ પણ ચાલુ કાળ રચી શકાતો નથી.** જુઓ :

A. <u>Affirmative Sentences</u>

Examples :

1. I **am writing** a letter now.
2. Vinay **is swimming** in the pond.

નોંધ : ક્રિયાપદને **-ing પ્રત્યય લગાડતાં** આટલું યાદ રાખો :

ક્રિયાપદને અંતે **e** આવેલો હોય, તો **e**ની જગ્યો **-ing** પ્રત્યય લગાવવો. જેમ કે, lov**e** - lov**ing**, writ**e** - writ**ing**, wav**e** - wav**ing** વગેરે.

ક્રિયાપદને **અંતે વ્યંજન** હોય અને **વ્યંજન પહેલાં એક સ્વર** આવેલો હોય - એટલે કે વ્યંજન - સ્વર - વ્યંજન - તો **છેલ્લો અક્ષર - વ્યંજન બેવડાવો.**

swi**m** - swi**mming**, ski**p** - ski**pping**, ru**n** - ru**nning**, si**t** - si**tting** વગેરે.

B. Negative Sentences

Examples :

1. The passengers **are shouting.**

   The passengers **are** **not** **shouting.**

2. Navin **is riding** a scooter.

   Navin **is** **not** **riding** a scooter.

→ **રચના : am / is / are + not + વર્તમાનકૃદંત** (present participle)

are talking

are not talking

→ જોયું ? **સહાયકારક ક્રિયાપદ** અને **વર્તમાનકૃદંત** વચ્ચે **not** આવી ગયું. **વાક્ય નકારમાં** ફેરવાઈ ગયું.

→ **વિશેષ નોંધ : is not**નું ટૂંકું રૂપ **isn't**

are notનું ટૂંકું રૂપ **aren't**

am notનું ટૂંકું રૂપ **aren't**

C. Interrogative Sentences (પ્રશ્નાર્થ વાક્યો)

Examples :

1. I **am reading** a book.

   Am I **reading** a book ?

2. They **are learning** grammar.

   Are they **learning** grammar ?

સહાયકારક ક્રિયાપદ **am, is** કે **are** ને વાક્યની શરૂઆતમાં કર્તાની પહેલાં મૂકી દો. વાક્ય પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં ફેરવાઈ જશે.

ચાલુ વર્તમાનકાળમાં બીજી એક વાત ખાસ ધ્યાનમાં રાખો. ઉપરનાં વાક્યો પર વિચાર કરો.

→ હું **કદાચ અત્યારે** પુસ્કત **વાંચતો** હોઉં, અથવા

→ **એક પુસ્તક** વાંચવા **લીધું છે.** થોડા દિવસોથી **વાંચું છું**, આજે પણ **વાંચ્યું** અને હજુ **થોડા દિવસ વાંચવાનું ચાલશે.** તેથી આ **વાચનની ક્રિયા અત્યારે** જ **બની રહી છે એમ નહિ કહી શકાય.**

→ તેમ છતાં **આવા પ્રકારની સતત ચાલતી રહેતી ક્રિયાને** પણ **ચાલુ વર્તમાનકાળ**માં રજૂ કરવામાં આવે છે.

→ વાક્ય **2 એ** જ **પ્રકારનું** છે.

D. Questions and Answers

Examples :

1. The shopkeeper **is selling** wheat.

   Is the shopkeeper **selling** wheat ?

   Yes, he **is**. **અથવા** **No**, he **isn't**.

2. Iqbal **is colouring** the picture.

   Iqbal **is not colouring** the picture.

   Is Iqbal **not colouring** the picture ?

   Isn't Iqbal **colouring** the picture ? (આ રીતે પણ પૂછી શકાય.)

   Is Iqbal **colouring** the picture ?

   Yes, he **is. અથવા No**, he **isn't**.

EXERCISE

- **Fill in the blanks with the Present Continuous Tense forms of the verbs given in the brackets :**

1. We .... storybooks now. (read)
2. Samay .... for his friends. (wait)
3. .... the children .... with joy? (dance)
4. We .... not .... games now. (play)
5. Sohan .... a letter now. (write)
6. The boys .... in the river. (swim)
7. .... the old man .... under the tree? (sit)
8. Who .... you? (call)
9. Disha and Amar .... fast. (run)
10. The teacher .... our papers. (correct)
11. Salim .... for the party. (come)
12. .... I .... nice today? (look)

2. THE PAST CONTINUOUS TENSES (ચાલુ ભૂતકાળ)

→ ભૂતકાળમાં **અમુક સમયે અમુક ક્રિયા ચાલી રહી હતી** તે ચાલુ ભૂતકાળમાં **દર્શાવાય** છે.

રચના : was / were + વર્તમાનકૃદંત (present participle)

was reading

were travelling

A. Affirmative Sentences

Examples :

1. I **was reading** a novel last night.
2. It **was raining** at that time.
3. The boys **were playing** chess last Sunday.

B. Negative Sentences

Examples :

1. He **was not driving** the car.
2. The boys **were not going** to school.

→ **રચના : was / were + not + વર્તમાનકૃદંત** (present participle)

were giving

were not giving

→ જોયું ? **સહાયકારક ક્રિયાપદ** અને **વર્તમાનકૃદંત** વચ્ચે **not** મૂકવાથી વાક્ય નકારમાં ફેરવાઈ ગયું.

→ **વિશેષ નોંધ : was notનું ટૂંકું રૂપ wasn't**

were notનું ટૂંકું રૂપ weren't

C. Interrogative Sentences (પ્રશ્નાર્થ વાક્યો)

Examples :

1. He **was buying** fruits.

   Was he **buying** fruits ?
2. They were singing early morning.

   Were they **singing** early morning ?

→ **સહાયકારક ક્રિયાપદ was** કે **were** ને **વાક્યની શરૂઆતમાં કર્તાની પહેલાં** મૂકવાથી વાક્ય પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં ફેરવાઈ જાય છે.

D. Questions and Answers

Examples :

1. We **were dancing** on the third floor.

   Were we **dancing** on the third floor ?

   Yes, we **were**. **અથવા No**, we **weren't**.
2. Yesterday the girl **was plucking** flowers.

   Was the girl **plucking** flowers yesterday ?

   Yes, she **was. અથવા No**, she **wasn't**.

✍ EXERCISE

- **Fill in the blanks with the Past Continuous Tense forms of the verbs given in the brackets :**

1. The farmers .... their fields. (plough)
2. .... they .... fast enough? (run)
3. .... I .... correctly? (speak)
4. Surekha .... a poem. (write)
5. The children .... pictures. (draw)
6. The thief .... in the well. (hide)
7. Deepak .... not .... the truth. (tell)
8. Pooja .... quite well. (dance)
9. The mahout .... on the elephant. (ride)
10. .... Mitali .... the car ? (drive)
11. The dog .... loudly. (bark)
12. What .... you .... ? (buy)

3. THE PERFECT TENSE (પૂર્ણ વર્તમાનકાળ)

1. THE PRESENT PERFECT TENSE (પૂર્ણ વર્તમાનકાળ)

→ જો કોઈ ક્રિયા **થોડા સમય પહેલાં / નજીકના સમયમાં** જ પૂરી થઈ હોય ત્યારે **પૂર્ણ વર્તમાનકાળનો** ઉપયોગ કરીએ છીએ. **વાંચ્યું છે, લખ્યું છે, વાવ્યું છે, ચાલ્યા છીએ,** વગેરે પૂર્ણ વર્તમાનકાળ સૂચવે છે. એક રીતે કહીએ તો **પૂર્ણ વર્તમાનકાળ તરતના ભૂતકાળ** અને **વર્તમાનને** જોડતી કડી છે.

→ **પૂર્ણ કાળમાં to have** નાં **ત્રણ સ્વરૂપો have - has** (વર્તમાન માટે) અને **had** (ભૂતકાળ માટે) વપરાય છે.

→ ભવિષ્યકાળમાં **will / shall** સાથે **એકમાત્ર have** પૂરતું છે, કારણ કે કોઈ પણ Modal Auxiliary પછી મૂળરૂપ જ આવે.

→ દરેક **ક્રિયાપદના ભૂતકૃદંત**(past participle)ના રૂપ વિના પૂર્ણ કાળ પ્રયોજી શકાય નહિ.

→ <u>રચના :</u> **have / has + ભૂતકૃદંત** (past participle)

A. Affirmative Sentences

Examples :

1. I **have written** several letters.
2. We **have received** our books.
3. You **have sold** your watch.
4. They **have broken** the glass.
5. Bharti (She) **has gone** to Kevadia.

ઉપરનાં વાક્યોને અભ્યાસ કરતાં પાંચમા વાક્યમાં થયેલો ફેરફાર ધ્યાન પર આવ્યો ?

> <u>યાદ રાખો :</u> માત્ર **ત્રીજા પુરુષ એકવચનમાં** જ **have**ને બદલે **has**નો ઉપયોગ થાય છે. **તે સિવાયના બધા પુરુષોમાં** - એકવચનમાં હોય કે બહુવચનમાં - **have**નો જ ઉપયોગ થાય છે.

B. Negative Sentences

Examples :

1. Rahim **has not told** me anything. (રહિમે મને કશું **કહ્યું નથી.**)
2. Hatim and Sakina **have not eaten** all the apples.

   (હાતિમ અને સકિનાએ બધાં સફરજન **ખાધાં નથી.**)
3. She **hasn't (has not) cooked** food yet. (તેણે હજુ સુધી રસોઈ **કરી નથી.**)

→ <u>**રચના :**</u> **have / has + not + ભૂતકૃદંત** (past participle)

→ <u>**વિશેષ નોંધ :**</u> **have not નું ટૂંકું રૂપ haven't**

has notનું ટૂંકું રૂપ hasn't

C. Interrogative Sentences

Examples :

1. He **has opened** the window.

   Has he **opened** the window ?
2. Fatima **has done** her homework.

   Has Fatima **done** her homework ?
3. Atul **has grown** many trees.

   Has Atul **grown** many trees ?

D. Questions and Answers

Examples :

1. Hassan **has forgotten** his friends.

   Has Hassan **forgotten** his friends ?

   Yes, he **has**. **અથવા** **No**, he **hasn't**.

2. **Haven't** you **received** your marksheet ?

   Yes, I **have**. **અથવા** **No**, I **haven't**.

3. The children **haven't gone** home.

   Have the children **not gone** home ?

   Yes, they **have**. **અથવા** **No**, they **haven't**.

✍ EXERCISE

- **Fill in the blanks with the Present Perfect Tense forms of the verbs given in the brackets:**

1. The birds .... away. (fly)
2. .... you .... this letter? (write)
3. Bina .... this movie. (see)
4. The children .... the cake. (eat)
5. .... you .... me your address ? (give)
6. The little boy .... the ball. (throw)
7. They .... the trees. (cut)
8. Who .... Meena's pen? (steal)
9. I .... not .... your book. (hide)
10. Ketan .... to school. (go)
11. I .... this picture. (draw)
12. Rita .... not .... to us. (speak)

2. THE PAST PERFECT TENSE (પૂર્ણ ભૂતકાળ)

→ અંગ્રેજીમાં **પૂર્ણ ભૂતકાળ** એટલે **ભૂતકાળનો ભૂતકાળ**. એક જ વાક્યમાં કોઈ **બે ભૂતકાળની ક્રિયા** હોય ત્યારે **પહેલી થયેલી ક્રિયા માટે પૂર્ણ ભૂતકાળ** અને **બીજી ક્રિયા માટે સાદો ભૂતકાળ** વપરાય છે.

→ **<u>રચના :</u> to haveનું** ભૂતકાળનું **રૂપ + ભૂતકૃદંત** (past participle)

Example : I **had caught** the thief **before** the police **arrived**.

- આ વાક્યમાં **બે ક્રિયાઓ** થઈ.
- ચોરને **પકડવાની ક્રિયા પહેલાં બની.**
- પોલીસ **પછી આવે છે.**

તેથી વાક્ય આ મુજબ થયું.

- **પોલીસ આવી તે પહેલાં મેં ચોર પકડ્યો હતો.** તેથી **પહેલી બનેલી ક્રિયા પૂર્ણ ભૂતકાળમાં (had caught)** અને **પછી બનેલી ક્રિયાને સાદા ભૂતકાળમાં (arrived)** મૂકવામાં આવી છે. આ પ્રકારનાં વાક્યોમાં before (પહેલાં) કે when(જ્યારે)નો ઉપયોગ વ્યાપક પ્રમાણમાં થાય છે.

A. <u>Affirmative Sentences</u>

Examples :

1. I **had reached** home **before** it **rained**.
2. **Before** he **came** to Gandhinagar, he **had never seen** the Akshardham.
3. The film **had already started when** I **reached** the theatre.
4. The clerk **had finished** his work before he **left** the office.

B. <u>Negative Sentences (નકાર વાક્યો)</u>

Examples :

1. I **had not learnt** French when I **joined** school.
2. Anita **had not bought** a new car **before** she sold her old one.
3. **When** I met him, he **had not completed** his morning chores.

4. The boys ran out to play **after** they **had finished** their lessons.

→ <u>રચના :</u> **had + not + ભૂતકૃદંત** (past participle)

had + not + taught

had not taught - શીખવ્યું નહોતું.

<u>C. Interrogative Sentences (પ્રશ્નાર્થ વાક્યો)</u>

સાવ સહેલી રીતે છે. **had**ને **વાક્યની શરૂઆતમાં** મૂકી દો. વાક્ય આપોઆપ **પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં ફેરવાઈ** જશે.

Examples :

1. They **had gone** to Mehsana **before** their marriage.

   Had they **gone** to Mehsana **before** their marriage ?

2. The gardener **had planted** the tree **before** the rainy season **set in.**

   Had the gardener **planted** the tree **before** the rainy season **set in** ?

3. Satish **had finished** his work **when** his friend **called** him.

   Had Satish **finished** his work **when** his friend **called** him ?

<u>D. Questions and Answers</u>

Examples :

1. The police **had put** the thief in prison.

   Had the police **put** the thief in prison. ?

   Yes, they **had**. **અથવા No**, they **hadn't**.

2. She **had helped** the poor, **before** she died.

   Had she **helped** the poor, **before** she died ?

   Yes, she **had**. **અથવા No**, she **hadn't**.

→ <u>વિશેષ નોંધ :</u> **had not**નું ટૂંકું રૂપ **hadn't**

EXERCISE

- **Fill in the blanks with the Past Perfect Tense forms of the verbs given in the brackets:**

1. .... you .... this place before? (see)
2. Sonal .... the cooking competition. (win)
3. The boys .... before the teacher came. (leave)
4. Thief .... away before the watchman came. (run)
5. Heta .... the room before I reached home. (clean) ,
6. I .... not .... English before I joined school. (learn)
7. They .... Pune before February 2021. (visit)
8. We .... the thief before the police came. (catch)
9. Who .... this pen before? (use)
10. Salil .... the shirt before I could buy it. (buy)
11. Amol .... not .... this picture. (draw).
12. What .... the teacher .... on the blackboard ? (write)

Active Voice - Passive Voice

	Active voice		Passive voice
1.		Mr. Patel drinks tea every morning. Tea is drunk by Mr. Patel every moming.	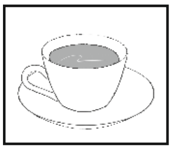
2.		Mr. Desai read a letter yesterday. A letter was read by Mr. Desai yesterday.	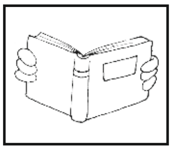
3.		We shall play football at 5:00 p.m. Football will be played by us at 5:oo p.m.	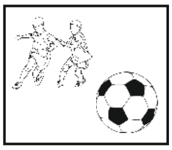

Active: કર્તા (Sachin) + ક્રિયાપદ (speaks) + કર્મ (English) + પુરક શબ્દ (daily)

Passive: કર્મ (English) + to be (is) + ભૂતકૃદંત (spoken) + કર્મણી (by) + કર્તા (Sachin) + પુરક શબ્દ (daily.)

◆ **વિવિધ કાળ પ્રમાણે Active તથા Passive વાક્યની રચનાની સમજુતી.**

Tense	Active voice	Passive voice
Simple present tense	કર્તા + play/plays + કર્મ + પુરક શબ્દ	કર્મ + is/am/are + played + by + કર્તા + પુરક શબ્દ
Perfect present tense	કર્તા + has/have + played + કર્મ + પુરક શબ્દ	કર્મ + has/have + been + played + by + કર્તા + પુરક શબ્દ
Simple past tense	કર્તા + played + કર્મ + પુરક શબ્દ	કર્મ + was/were + played + by + કર્તા + પુરક શબ્દ
simple future tense	કર્તા + will/shall + play + કર્મ + પુરક શબ્દ	કર્મ + will/shall + be + played + by + કર્તા + પુરક શબ્દ

Auxiliaries

Tense	Active voice	Passive voice
	કર્તા + can / may / should / could / would / must + play + કર્મ + પુરક શબ્દ	કર્મ + can / may / should / could / would / must + be + played + by + કર્તા + પુરક શબ્દ

◆ **Active voice ને Passive voice માં ફેરવતી વખતે નીચેની બાબતો ધ્યાનમાં રાખી ફેરફાર કરવો.**

- સૌ પ્રથમ વાક્યમાંથી કર્તા + ક્રિયાપદ + કર્મ + પુરક શબ્દ ઓળખવો.
- ક્રિયાપદને આધારે વાક્યનો કાળ જાણવો.
- વાક્યનો voice ઓળખવો. (to be + by ન હોય તો active voice અને to be + by હોય તો passive voice.)

નિયમ : 1 સૌ પ્રથમ Active voice ના કર્મને Passive voice માં વાક્યની શરૂઆતમાં મૂકવો. જો કર્મ તરીકે પુરુષવાચક નામ હોય તો તે જ મૂકવું અને કર્મના રૂપો હોય તો તે પ્રમાણે કર્મના રૂપ બનાવી મૂકવા.

(me - I, us - we, you - you, him - he, her - she, them - they)

નિયમ : 2 નવા કર્તાના વચન તેમજ વાક્યના કાળ મુજબ tobe - ક્રિયાપદનું યોગ્યરૂપ મૂકવું.

(વ.કા. હોય તો - is, am, are અને ભૂ.કા હોય તો was, were કર્તાને અનુરૂપ મૂકવા.)

નિયમ : 3 ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંતનું રૂપ tobe ના રૂપ પછી મૂકવું.

નિયમ : 4 ભૂતકૃદંતના રૂપ પછી Passive સૂચક by શબ્દ વાપરવો. (Agent - કર્તા) વિનાની રચના સિવાય)

નિયમ : 5 by પછી Active voiceના કર્તાને કર્મ સ્થાને મૂકવો. જો કર્તા તરીકે સર્વનામની વિભક્તિ હોય તો તેને કર્મ વિભક્તિમાં ફેરવીને મૂકવી.

(I - me, we - us, you - you, he - him, she - her, they - them)

નિયમ : છેલ્લે કર્મ પુરક વધારાના શબ્દો મૂકવો.

	કર્તા	ક્રિયાપદ	કર્મ	પુરકશબ્દ
Active 1.	Urmila	watches	T.V. programmes	at night.

કર્તા - Urmila ક્રિયાપદ - watches (સાદો વર્તમાનકાળ)

કર્મ - T.V. programmes (બ.વ.) (direct object) પુરક શબ્દ - at night.

Passive 1. T.V. programmes are watched by Urmila at night.

LU-1 Rewrite the following paragraphs into Passive Voice.

1. The teacher keeps strict watch in the examination hall. He distributes the question papers to each students. He does not allow them to copy. Sometimes he catches the students doing mischief.

Strict watch is kept by the teacher in the examination hall ....

....

....

2. Our school will arrange a one-day-picnic. Some students will not join the picnic. Some students will bring breakfast. They will enjoy site seeing.

   A one day picnic will be ....

   ....

   ....

3. The illiterate and poor do not know reading. They can't read their name. They accept the money. Their masters sometimes cheat them.

   Reading is not ....

   ....

   ....

4. We make mistakes everyday. We should know our mistakes. We should not repeat our mistakes. My parents scolded me strongly for my mistakes last time.

   Mistakes are ....

   ....

   ....

5. Someone knocked at the door. A lady opened the door. She found a stranger standing there. She asked him his name. He did not speak anything.

   The door was ....

   ....

   ....

LU-2 Rewrite the following paragraphs into Active Voice.

1. The prize distribution function was held by our school last Saturday. Mr. Parikh was invited as the chief guest. He was welcomed by the principal.

   Our school held ....

   ....

   ....

2. A quiz competition was held by the pupils on the annual function. Mr. Lodha was appointed as a judge. Questions were asked by the quiz master. Answrers were given correctly. The quiz was won by the team "Gujarat".

   The pupils held ....

....

....

3. My birthday is celebrated by me every year. Last time it was not celebrated by me because of my illness. It will be celebrated by me tomorrow. My friends and relatives have been invited by me.

   I celebrate ....

   ....

   ....

4. Gulliver was taken to an old temple. One of his legs was tied to a pillar. The tiny man shot arrows at his face.

   The tiny men took ....

   ....

   ....

5. 'The Teachers' Day' will be celebrated by us next week. The school will be run by the student teacher. All the activities will be done by them. Different subjects will be taught by them.

   We shall celebrate ....

   ....

   ....

6

Where is... ? When is... ?

અંગ્રેજી ભાષા પ્રયોગ કરતી વખતે વિવિધ પરિસ્થિતીને અનુસાર જ્યારે આપણે કોઈ પ્રકારની પૃચ્છા કરતાં હોઈએ છીએ ત્યારે મહદ્ અંશે નીચે મુજબની પ્રશ્નોત્તરી કરીએ છીએ.

દા.ત. - 'Wh' questions...

1. Who - હું કોણ ? (વ્યક્તિનાં સંદર્ભમાં)
2. What - વ્હોટ - શું ? (વસ્તુ / નાન્યતરનાં સંદર્ભમાં)
3. Where - વ્હેર - ક્યાં ? (સ્થળ નિર્દેશ કરવા)
4. When - વ્હેન - ક્યારે ? (સમય નિર્દેશ કરવા)
5. Why - વ્હાય - શા માટે ? (કારણ દર્શાવવા)
6. Which - વિચ - ક્યું / કઈ / કયો / કયા ?
7. How - હાઉ - કેવી રીતે ?

હવે આપણે એક પ્રવૃત્તિ દ્વારા 'wh' que. નો કેવી રીતે કરી શકાય તે જાણીશું.

Earth Day (પૃથ્વી દિવસ)

Earth Day is a special day that celebrates the existance if Earth. Earth day was first observed on April. 22, 1970. This day was decided by senator Gaylord Nelson from U.S.A. It was decided to make people aware of the improtance of keeping our planet healthy and clean. On this day, people make promise to help the environment and make positive changes in their lifestyle. How will you help the Earth ?

Give answers of the following questions from the above paragraph :

1. What is the Earth Day ?
2. Who decided the Earth Day ?
3. When was the Earth Day first observed ?
4. Why is the Earth Day celebrated ?
5. Which month is mentioned in the pargraph ?
6. Where was Nelson from ?
7. How can we help the Earth ?

- **સરળ રીતે : જુઓ અને સમજો.**

1. Who -

2. What -

3. Where - 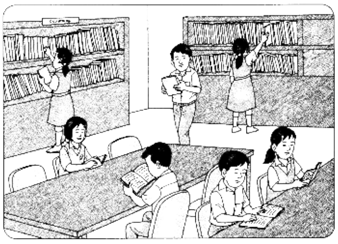

4. Which -

5. When -

6. How - 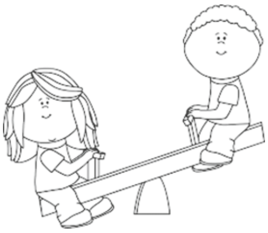

- **Inversion Questions (ઉલટ પ્રશ્નો)**

ઘણીવાર આપણે વાતચીત દરમ્યાન સામી વ્યક્તિને એવા પ્રશ્નો પૂછતાં હોઈએ છીએ જેનો જવાબ હા / ના માં આવતો હોય છે. તેને Inversion Questions કહે છે.

દા.ત. શું તમે શિક્ષક છો ?

શું આ ધોરણ ૯ નો વર્ગખંડ છે ?

શું પેલું સ્કુટર તમારું છે ?

અહીં સાંભળનાર વ્યક્તિ પાસે આપણે ખાતરી અથવા ચકાસણી કરવા પ્રશ્ન પૂછતાં હોઈએ છીએ. તો આવા પ્રશ્નોનાં જવાબ હા / ના માં જ આવતા હોય છે.

હવે આપણે અંગ્રેજી ભાષામાં ઉપયોગમાં લેવાતા વિવિધ વ્યાકરણનાં સ્વરૂપો (grammatical structure)નાં ઉદાહરણ જોઈશું.

1. Is this a rose ? - Yes, it is.
   No, it isn't.
2. Is that a hospital ? - Yes, it is.
   No, it isn't.
3. Are they players ? - Yes, they are.
   No, they aren't
4. Did you play cricket yesterday ?
   - Yes, we did.
   No, we didn't.

✍ **'Activity' વિદ્યાર્થી મિત્રો, ચિત્ર જોઈને ખાલી જગ્યા પૂરો.**

1. Is the boy talking loudly ?

____

2. Is the man driving carefully ?

____

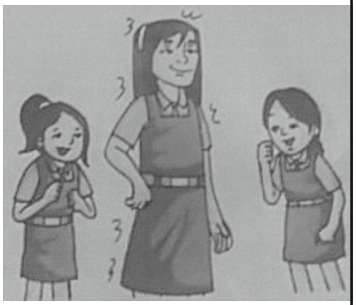

3. Is the girl dressed neatly ?

____

4. Are the children sitting quietly ?

____

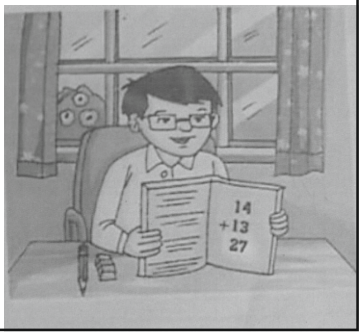

5. Has the boy done the sum correctly ?

____

- **Question tag :**

  વિદ્યાર્થી મિત્રો, જ્યારે આપણે કોઈની સાથે વાત કરતાં હોઈએ છીએ ત્યારે સામી વ્યક્તિ પાસેથી વાતની સ્વીકૃતિ સ્વરૂપે 'ખરું ને ?' એવો પ્રતિસાદ માંગતા હોઈએ છીએ. દા.ત.

1. આ સુંદર બગીચો છે. <u>નહીં</u> ?
2. આ વૃક્ષો બહુ ઉંચા છે. <u>ખરુંને</u> ?

Exm : (1) Today, it is very cold, <u>isn't it</u> ?

(2) There is no rain here, <u>is it</u> ?

→ મિત્રો, અહીં એ ખાસ યાદ રાખવું કે જો મૂળ વિધાન હકારાત્મક હોય તો તેનો Question Tag નકારાત્મક આવે છે અને જો વિધાન 'નકારાત્મક' હોય તો Question Tag 'હકારાત્મક' આવે છે.

- અહીં આપણે થોડાં વધુ ઉદાહરણો જોઈશું.

1.	Mr. Shah is a teacher,	isn't he ?	
2.	A lion is a wild animal,	isn't it ?	
3.	Rita is a singer,	isn't she ?	
4.	We are not players,	are we ?	
5.	He doesn't work in a bank,	does he ?	
6.	I am not a teacher,	am I ?	} ખાસ ધ્યાનથી વાંચો
7.	I am a doctor,	aren't I ?	
8.	We didn't buy a house,	did we ?	
9.	She is not a nurse,	is she ?	
10.	We don't have a dog,	do we ?	

✍ **Add proper question tag for below sentences :**

1. Dr. Suraj is a dentist. ________________
2. Neha plays cricket. ________________
3. Rupa sells toys. ________________
4. Our teacher gives us homework. ________________
5. They don't make noise. ________________
6. Raju did not buy a ball. ________________
7. Rehan didn't go to school. ________________
8. Salman didn't sing well. ________________
9. Shubham didn't watch T.V. ________________
10. The children did not spoil the classroom. ________________

- **Let's read.**

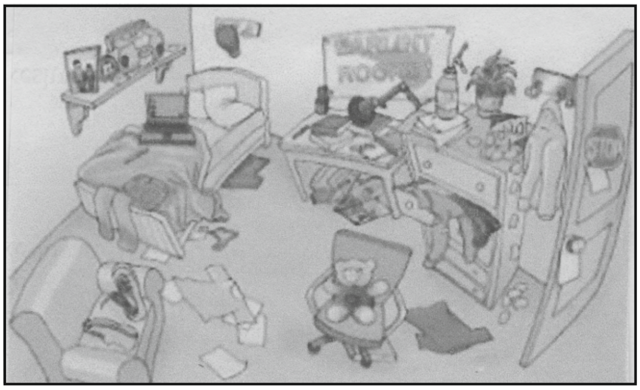

This is Raju's room. The room is messy. The laptop is on the bed. The red jacket is under the bed. The T-shirts are out of the drawer. The juice bottle is near the plant. The goggles are in the shoes. The red marker pen is near the laptop. The yellow T-shirt is opposite the green bag. The storybooks are below the table. The clock is beside the photo. The lamp is in front of the poster. The yellow jacket is behind the door. The stop sign is at the door.

✍ **Answer the questions below to help Raju find his belongings.**

1. Where is the laptop ? ________________
2. Where is the red jacket ? ________________
3. Where is the juice bottle ? ________________
4. Where is the red marker pen ? ________________
5. Where are the goggles ? ________________

Study the map.

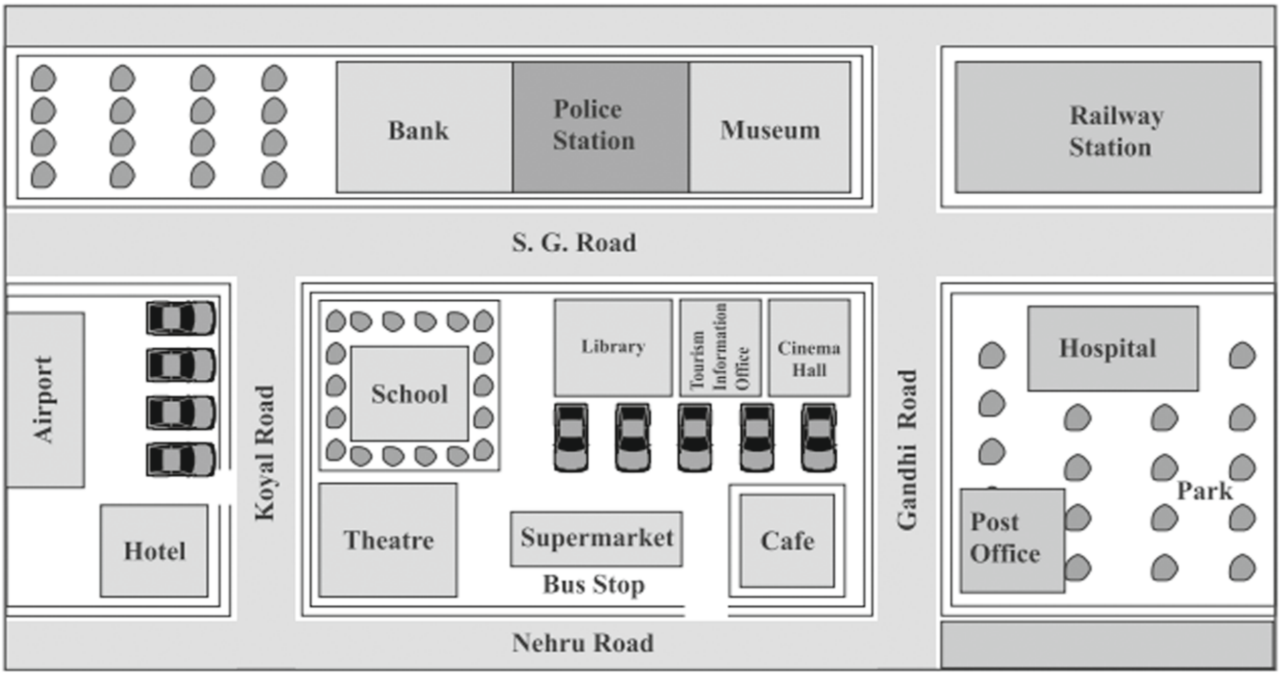

✍ નકશાનો અભ્યાસ કરી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

Read the sentences and say whether they are true or false.

1. The cafe is on the corner of Nehru Road and Gandhi Road. ________
2. The police station is between the bank and the museum. ________
3. The theatre is in the corner of S. G. Road and Koyal road. ________
4. The library is near the school. ________
5. The bus stop is near the Railway Station. ________
6. The museum is opposite the cinema hall. ________

✍ **Fill in the blanks using the given words.**

[between, next to, near, on the corner of, in front of, behind, opposite]

1. The supermarket is ________ the bus stop.
2. The car parking is ________ the airport.
3. The bank is ________ the school.
4. The school is ________ the library.
5. The post office is ________ Nehru Road and Gandhi Road.

- **Let's learn more.**

  વધુ જાણીએ...

→ 'In' is used for months, years, centuries and long periods.

Example : In August, In summers.

In 2018, In the 1990s.

→ 'On' is used for days and dates.

Example : On Sunday, On the 25th December.

→ 'At' is used for precise (ચોક્કસ) time.

Example : at 3 o'clock, at 10:30 am,

at noon, at bedtime.

✍ **Complete the sentences using in, on, at.**

1. I am going to my friend's house ________ Saturday.
2. This beautiful building was built ________ the 15th century.
3. Please, call me ________ lunch time, I am free then.

4. She was born _________ 1993.

5. I woke up _________ seven o'clock.

6. Classes start _________ the 5th of september.

7. The class will be _________ monday _________ ten _________ the morning.

8. I'm normally asleep _________ midnight.

9. We are leaving early _________ the morning.

10. Disco was popular _________ the 1970s.

7

Change the text

◆ પ્રત્યક્ષ - પરોક્ષ કથન

વિદ્યાર્થી મિત્રો તમે જાણો છો તેમ આપણે વ્યવહારમાં પ્રત્યક્ષ (Direct) કથન અને પરોક્ષ કથન (Indirect)નો ઉપયોગ કરીએ છીએ. ભાષામાં જ્યારે તેનો અલગ રીતે ઉપયોગ (પ્રયોગ) કરીએ છીએ ત્યારે પૂર્વજ્ઞાન (pre-learning) ને યાદ કરી તેમાં જરૂરી ફેરફાર કરવાથી આપણો હેતુ સિદ્ધ થાય છે અને તેને શીખવાની મજા આવશે.

- **Direct Speech (પ્રત્યક્ષ કથન) :** આ રચનામાં વાત કહેનારના મૂળ શબ્દોમાં જ રજૂ કરવામાં આવે છે અને અવતરણ ચિહ્નમાં મૂકવામાં આવે છે.

  Teacher says, "This place is very beautiful."

- Indirect speech (પરોક્ષ કથન) : આ રચનામાં વાત ફેરફારો સાથે રજૂ કરવામાં આવે છે અન અવતરણ ચિહ્ન મૂકવામાં આવતા નથી.

  Teacher says that this place is very beautiful.

- Direct Speech માંથી Indirect speech બનાવતી વખતે કર્તામાં થતાં ફેરફારો અવતરણ ચિહ્નની અંદરના વાક્યમાં રહેલા કર્તા વાકયના બોલનાર અને સાંભળનાર વ્યક્તિઓ પ્રમાણે થાય છે.

બોલનાર (કર્તા) (અવતરણ ચિહ્નની અંદર)	**સાંભળનાર (કર્તા) (અવતરણ ચિહ્નની અંદર)**	**Indirect Speech માં થતા ફેરફાર**
I (હુ)	You (એકવચન)	he / she / it (તે)
We (અમે)	You (બહુવચન)	they (તેઓ)
me (મને)	You (એકવચન)	him / her / it (તેને)
us (અમને)	You (બહુવચન)	them (તેઓને, તેમને)
my (મારું, મારી, મારા, મારો)	Your (એકવચન)	his / her / its (તેનું, તેનો, તેની, તેના)
Our (અમારું, અમારી, અમારા, અમારો)	Your (બહુવચન)	their (તેઓનું, તેઓની, તેઓના તેઓનો)
mine (મારું, મારી, મારા, મારો)	Yours (એકવચન)	his / her / its (તેનું, તેની, તેના તેનો)
Ours (અમારું, અમારી, અમારા, અમારો)	Yours (બહુવચન)	theirs (તેઓનું, તેઓની, તેઓના, તેઓનો)
myself (મારી જાતે)	Your self (એકવચન)	himself / herself / itself (તેની જાતે)
Ourselves (અમારી જાતે)	Yourselves (બહુવચન)	themselves (તેઓની જાતે)

[1] વાક્યમાં ફક્ત બોલનાર હોય ત્યારે થતાં ફેરફારો.

વર્તમાનકાળ / ભવિષ્યકાળ (say, says, will say)

(A) Say નું say, says નું says અને will say નું will say મુકવું.

(B) અવતરણ ચિહ્ન કાઢીને સંયોજક તરીકે 'That' મૂકવું.

(C) કર્તાના સ્થાને જે સર્વનામોનો ઉપયોગ થયો હોય ત્યાં યોગ્ય ફેરફાર.

(1) Sachin says, "I am a cricketer."

Sachin says that he is a cricketer.

[Sachin → I ⇒ He]

(2) Virat will say, "I will make a century."

Virat will say that he will make a century.

[Virat → I ⇒ He]

(3) Asha says, "She is an active person."

Asha says that she is an active person.

[2] વાક્યમાં જ્યારે બોલનાર અને સાંભળનાર બંને હોય ત્યારે :

વર્તમાનકાળ : says to = tells, say to નું tell.

ભવિષ્યકાળ : will say to નું will tell થાય.

(1) Manav says to Dhaval, "You are an intelligent boy."

Manav tells Dhaval that he is an intelligent boy.

(2) My teacher says to me, "You will get good result in the S.S.C. exam."

My teacher tells me that I will get good result in the S.S.C. exam.

(3) The teacher says to Siya, "You are an honest student."

The teacher tells Siya that she is an honest student.

(4) Lata says to Varsha, "I always feel happy."

Lata tells Varsha that she always feels happy.

(5) Siya says to Nayna, "I will visit Ambaji next week."

Siya tells Nayna that she will visit Ambaji next week.

કાળમાં થતાં ફેરફારો

Direct Speech	Indirect Speech
plays / play, go - વર્તમાન	played, went - ભૂતકાળ
played, went - ભૂતકાળ	had played, had gone - પૂર્ણ ભૂતકાળ
am / is / are	was / were
have / has	had
do / does	did
did	had + past participale
shall / will	would
can	could
may	might
am / is / are + ing	was / were + ing
should / would / could / must	should / would / could / must

શબ્દોમાં થતાં ફેરફારો

Direct Speech	Indirect Speech
this	that
these	those
here	there
today	that day
tonight	that night
now	then
ago	before
Tomorrow	the next day / the following day
yesterday	the previous day / the day before
come	go
last week / month / year	the previous week / month / year
next week / month / year	the following week / month / year

- "Reported Speech" ના વાક્ય દ્વારા સનાતન સત્ય, કહેવત કે વિજ્ઞાનના સિદ્ધાંત સૂચવાય તો તેમાં કોઈ ફેરફાર થતો નથી. સંયોજક 'That' થી વાક્ય જોડાય છે. (બોલનાર અને સાંભળનાર બંને હોય તો said તોનું told થાય)

(1) Pandurang Shastri said, "Work is workship."

→ Pandurang Shastri said that work is workship.

(2) Our teacher said, "The earth is round."

→ Our teacher said that the earth is round.

(3) The king said to the courtiers, "Time and tide wait for none."

→ The king told the courtiers that time and tide wait for none.

(4) Our science teacher said, "The earth moves round the sun."

→ Our science teacher said that the earth moves round the sun.

(5) My father said to me, "Water boils at 100° centigrade."

→ My father told me that water boils at 100° centigrade.

Task : ચાલો મિત્રો નીચેના વાક્યોને Indirect Speech માં ફેરવો.

(1) My father said, "A little learning is a dangerous thing."

(2) Guru Nanak said, " Love is God and God is Love."

(3) Wordsworth said, "Nature is the best teacher."

❖ ચાલો નવું જાણીએ.....

જો Reporting verb ભૂતકાળમાં હોય તો Reported speech માં આવેલા ક્રિયાપદના કાળમાં નિયમ મુજબ ફેરફાર થાય છે.

[A] Said to = told (સાદો વર્તમાનકાળ ⇒ સાદો ભૂતકાળ)

(1) Manav said to Dhaval, "Virat plays cricket very well."

બોલનાર R.V. સાંભળનાર R.speech

said to = told | સંયોજક = that | plays (સા.વ.કાળ) played (સા.ભૂતકાળ)

Manav told Dhaval that Virat played cricket very well.

(2) Manav said to Dhaval, "Virat does not play hockey very well."

Manav told Dhaval that Virat did not play hockey very well.

(3) Manav said to Dhaval, "Virat is an excellent cricketer."

Manav told Dhaval that Virat was an excellent cricketer.

(4) Manav said to Dhaval, "Virat has great style in batting."

Manav told Dhaval that Virat had great style in batting.

ચાલુ વર્તમાનકાળ → ચાલુ ભૂતકાળ

[B] Said to = told (સાદો વર્તમાનકાળ ⇒ સાદો ભૂતકાળ)

(1) Manav said to Dhaval, "Virat is playing cricket now.

Manav told Dhaval that Virat was playing cricket then.

[is playing = was playing]

(2) Manav said to Dhaval, "Virat is not playing hockey this time."

Manav told Dhaval that Virat was not playing hockey that time.

[is not playing = was not playing]

પૂર્ણ વર્તમાનકાળ → પૂર્ણ ભૂતકાળ

[C] (1) Manav said to Dhaval, "Virat has played cricket nicely."

Manav told Dhaval that Virat had played cricket nicely.

[has played = had played]

(2) Manav said to Dhaval, "we have played cricket."

Manav told Dhaval that they had played cricket.

[have played = had played]

સાદો ભૂતકાળ → પૂર્ણ ભૂતકાળ

[D] (1) Vipul said to Bharat, "I wrote an article yesterday."

Vipul told Bharat that he had written an article the day before.

[wrote = had written]

Here, સાદો ભૂતકાળનું પૂર્ણ ભૂતકાળમાં રૂપાંતર થયું છે.

સાદો ભૂતકાળ wrote = had written (પૂર્ણ ભૂતકાળ)

(2) Mukesh said to Veer, "I did not complete my project."

Mukesh told Veer that he had not completed his project.

(3) Apexa said to Mineshbhai, "I saw you in the garden yesterday."

Apexa told Mineshbhai that she had seen him in the garden the previous day.

ચાલુ ભૂતકાળ : was knocking → ચાલુ પૂર્ણ ભૂતકાળ had been knocking

[E] (1) Mother said to me, "Someone was knocking at the door."

Mother told me that someone had been knocking at the door.

(2) Dipti said to Vimal, "When I entered your house, you were watching TV."

Dipti told Vimal that when she had entered his house, he had been watching TV.

પૂર્ણ ભૂતકાળ → પૂર્ણ ભૂતકાળ

[F] (1) Jayesh said to Shardaben, "I had written an English poem."

Jayesh told Shardaben that he had written an English poem.

(2) The teacher said to the class, "You had made many mistake in your English paper."

The teacher told the class that they had made many mistakes in their English paper.

Let's Understand

Modal Auxiliaries (સહાયકારક ક્રિયાપદ)

(1) Father said to his son, "I shall buy a new car for you next year."

→ Father told his son that he would buy a new car for him the following year.

(2) Jayshri said to Manav, "I will give you this gift on your birthday next week."

→ Jayshri told Manav that she would give him that gift on his birthday the following week.

(3) Mother said to her daughter, "You can not prepare Samosa this way."

→ Mother told her daughter that she could not prepare Samosa that way.

(4) Vivek said to me, "My teacher may help me for my good work."

→ Vivek told me that his teacher might help him for his good work.

(5) Dhaval said to Siya, " We should respect our parents."

→ Dhaval told Siya that they should respect their parents.

(6) Riya said to Dhaval, "I would prepare fresh food for you ."

→ Riya told Dhaval that she would prepare fresh food for him .

(7) Montu said to Bunty, " We must stop our vehicle when the red light is on."

→ Montu told Bunty that they must stop their vehicle when the red light was on.

[A] પ્રશ્નાર્થ વાક્ય (Interrogative Sentence)

- Reported Speech માં જો પ્રશ્નાર્થ વાક્ય હોય તો Indirect speech માં ફેરવતી વખતે થતા જરૂરી ફેરફારો:

(1) Said to ને બદલે asked મૂકાય.

(2) (A) જો પ્રશ્નવાક્યની શરૂઆત inversion question : Am, Is, are, was, were, Have, Has, Had, Shall, will, can, could, may, might, should, would, must, do, does કે did થી થયેલ હોય તો સંયોજક તરીકે If / Whether મૂકવામાં આવે છે.

(B) જો પ્રશ્નવાક્યની શરૂઆત Who, What, Where, Why, Which, When, How થી થયેલ હોય તો સંયોજક તરીકે 'Wh' પોતે જ સંયોજક તરીકે વપરાય છે.

(3) પ્રશ્નાર્થચિહ્ન નીકળી જાય છે અને વિધાન વાક્ય યોગ્ય ફેરફાર મુજબ બને છે.

(1) Father said to his Son, "Do you like cricket game ?"

↓ ↓

→ asked if he liked cricket game.

(2) Jaya said to Siya, "Does she help her mother ?"

→ Jaya asked Siya if she helped her mother.

(3) My friend said to me, "Did you invite him to the party."

→ My friend asked me if I had invited him to the party.

અહીં સાંભળનાર "Me" હોવાથી "I" નો ઉપયોગ થયેલ છે.

(4) Ketanbhai said to me, "Are you ready to help me in my project ?"

→ Ketanbhai asked me if I was ready to help him in his project.

(5) I said to him, "Will you show me your lesson book ?"

→ I asked him if he would show me his lesson book.

(6) Dilip said to me, "Have you ever seen the Taj Mahal."

→ Dilip asked me if I had ever seen the Taj Mahal.

[B] 'Wh' પ્રકારના વાક્યો (Interrogative Sentence - 'Wh' types)

- આ પ્રકારની રચનામાં 'Said to'ના સ્થાને 'asked' અને સંયોજક તરીકે 'Wh' જ મુકવામાં આવે છે. 'that' મુકવામાં આવતો નથી.

(1) Krishna said to Radha, "Where do you live ?"

→ Krishna asked Radha where she lived.

(2) The teacher said to Mahesh, "What did you do yesterday ?"

→ The teacher asked Mahesh what he had done the provious day.

(3) Mr. Desai said to Mr. Vyas, "How long are you staying here ?"

→ Mr. Desai asked Mr. Vyas how long he was staying there.

(4) The conductor said to me, "What have you given me ?"

→ The conductor asked me what I had given him.

(5) Mr. Shah said to students, "Which is the proper way to answer this question ?"

→ Mr. Shah asked students which was the proper way to answer that question.

(6) Siya said to Dev, "When will you celebrate your birthday ?"

→ Siya asked Dev when he would celebrate his birthday.

(7) Teacher said to Dhaval, "Why were you absent in my function last week ?"

→ Teacher asked Dhaval why he had been absent in his function the previous week.

(8) Kishan said to Milan, "Why have you come to Manav's place ?"

→ Kishan asked Milan why he had gone to Manav's place.

TASK

Ex : 1. Read the sentences and change the underlined parts carefully.

1. He said, "I am very happy at home today."
2. He said, " I am waiting for my friends now."
3. He said, "I planted many trees last week."
4. He said, "I have been in Anand since 2001."
5. He said, " I had completed my homework when my uncle came."
6. He said, "I have been reading this story book for two hours."
7. He said, "I was watching television when he rang the door bell."
8. He said, "I had been doing my homework when the light went off."
9. He said, "I will go to Gandhinagar tomorrow."

Exercise

[A] Change the underlined parts of the sentence.

1. Bhavna said to Meena, "You are not happy here."
2. Manav said to Purv, "I do not play hockey."
3. Jay said to Mukesh, "We have great idea now."
4. Vimal said to Anil, "I am watching IPL match this time."
5. Smita said to Siya, "I haven't seen the Taj Mahal."
6. Anil said to Mukesh, "Ashok wrote an essay yesterday."
7. Vandana said to Apexa, "I did not pay my fees last week."
8. Father said to me, "You were not doing well in my project work."
9. Teacher said to Rajveer, "When I entered the classroom, you were talking with your friends."
10. Dhaval said to Lataben, "You had prepared khir on my birthday."

Interrogative Sentence

1. Teacher said to me, "Do you like music ?"
2. Jayshree said to Meena, "Does she prepare food for my family ?

3. Anil said to me, "Did you visit Mount Abu ?"
4. Vijaybhai said to Narendrabhai, "Are you ready to help Gujarat in Covid-19 pandemic?"
5. Monali said to Nikita, "Have you ever eaten Dal bati ?"

- **આજ્ઞાર્થ વાક્યો (Imperative Sences) : Said to**

જે વાક્યોની અંદર આજ્ઞા, વિનંતી, સૂચન, સલાહ, હુકમ વગેરેનો અર્થ આવતો હોય તેવા વાક્યોને આજ્ઞાર્થ વાક્યો કહેવાય.

આજ્ઞાર્થ વાક્યોને Indirect speech માં ફેરવતા said to ને બદલે વાક્યના ભાવ પ્રમાણે અલગ અલગ શબ્દનો સંયોજક તરીકે ઉપયોગ થાય છે.

વાક્યનો ભાવ	સંયોજક
આજ્ઞા / હુકમ / આદેશ	ordered
વિનંતી	requested
સૂચન	suggested
સલાહ	advised
ચેતવણી	warned
હુકમ (ફરજના અર્થમાં)	commanded
માંગણી	asked
સૂચના	instructed
માહિતી	informed
ધમકી	threatened

નોંધ : → વિનંતી દર્શાવતા વાક્યોને Indirect speech માં ફેરવતા please, kindly જેવા શબ્દો કાઢી નાંખવા.

→ વાક્ય હકાર હોય તો સંયોજક તરીકે 'To'નો ઉપયોગ કરવો અને જો વાક્ય નકાર હોય તો સંયોજક તરીકે 'Not to'નો ઉપયોગ કરવો.

(1) The mother said to her child, "please listen to me."

The mother requested her child to listen her.

said to નું requested કારણ કે વાક્યમાં please છે તે વિનંતી સૂચવે છે. સંયોજક તરીકે 'to' મુકાય છે.

(2) Father said to Manav, "Don't play till 7 o'clock."

Father [instructed] Manav not to play till 7 o'clock.

(3) The traffic police said, "Stop the car here."

The traffic police [ordered] to stop the car there.

(4) Doctor [said to] Mr. Trivedi, "Take rest for three days."

Doctor [advised] Mr. Trivedi to take rest for three days.

(5) The English teacher [said to] me, "Work hard or you will fail."

The English teacher [warned] me to work hard or I would fail.

Change the sentences :

(1) Mr. Desai said to his servant, "Don't waste your time."

(2) Anuradha said to Asha, "Please sing a song for me."

(3) The teacher said to the students, "You should read carefully."

(4) The policeman said to the driver, "Stop your truck here."

- **ચાલો નવું શીખીએ...**

Teacher : Why were you absent yesterday ?

શિક્ષકશ્રી દ્વારા પૂછવામાં આવેલ એક જ પ્રશ્નના વિદ્યાર્થીઓ અલગ અલગ જવાબ આપે છે તેનો અભ્યાસ કરીએ....

(1) Ajay : I was not well yesterday.

Ajay said that he had not been well the previous day.

(2) Vijay : I got up late in the morning.

Vijay : ______________________

(3) Jayshree : I had not completed my home work.

Jayshree : ______________________

(4) Siya : I visited science city with my parents.

Siya : ______________________

(5) Manav : I went to my uncle's place with my father.

Manav : ______________________

(6) Lata : We had some guests and I had to help out my mother.

Lata : ______________________

- **Turn the following dialogues into Indirect Speech.**

(1) Teacher : What is your name ?

Student : My name is Sohan.

(2) Doctor : What is your problem ?

Patient : I am suffering from back pain.

(3) Manav : Do you want to go out with me ?

Shikha : Yes, where shall we go ?

Manav : We shall go to Shimla.

(4) Dhaval : Can I borrow your bicycle ?

Rajvir : Why do you want my bicycle ?

Dhaval : I want to go to D-Mart.

(5) Teacher : Have you done your home work ?

Vipul : No, I haven't. I was absent yeasterday.

Teacher : Why didn't you come to school yesterday ?

Viupl : I was not well.

(6) He said to me, "Are you going to the market ?"

I said to him, "Yes, I am."

He said to me, "Please buy marker pen for me."

I said to him, "Sure, I will."

8

Presence of Mind

Presence of Mind શીર્ષક અંતર્ગત Reading Comprehension તેમજ Picture Description આ બંને મુદ્દા સાંકળવામાં આવેલા છે.

The object of comprehension evaluation is to test the students' ability to grasp the meaning of a passage accurately and also their ability to answer questions in a correct, clear and coherent manner.

હંમેશા Reading comprehension કરતાં પહેલાં passage ને ધ્યાનપૂર્વક વાંચવો જોઈએ ત્યારબાદ પ્રશ્નોને વાંચીને યોગ્ય જવાબ લખવાં જોઈએ.

Passage - 1

My Friend Elizabeth

This is my best friend Elizabeth. She is ten years old. She is from Scotland. She is Scottish. She is tall and thin. She has got long brown hair. She has big brown eyes. She can dance and swim, but she can't play tennis. She likes dancing very much. She studies French. Her favourite colour is pink. Her favourite food is pizza. She is happy.

1. What's her name ? ____________________
2. How old is she ? ____________________
3. Can she play tennis ? ____________________
4. Has she got short hair ? ____________________
5. Does she study German ? ____________________
6. What's her favourite colour ? ____________________
7. Can she dance ? ____________________
8. Does she eat pizza ? ____________________

Passage - 2

Nurses

Nurses are important because they help people. Nurses always take care of sick people and help them get well soon. They work in hospitals, doctor's offices and schools. Nurses help doctors and some nurses work in schools with kids. To be a nurse, you have to go to college. You should like working with people and caring for other.

1. What do nurses do ? ______________________
2. Where do nurses work ? ______________________
3. What do you know about a nurse ? Write in your notebook.

Passage - 3

Ants

Ants live in groups called colonies. In the colonies, there are three kinds of ants. The queen, the males who mate with the queen, and female worker ants. The queen's job is to lay off the eggs for the colony. The male mates with the queen. The worker ants may build anthills, find food or take care of the queen. Worker ants build tunnels to connect rooms for their colony. The rooms are used to store food, rest and take care of young ants. Ants are very busy !

1. Circle the word in the passage that tells where ants live.
2. Name three kinds of ants.

   ______________ ______________ ______________

3. Circle true or false.

   1. The queen finds her own food. true false
   2. The mates are male. true false

4. Draw a line to match the ant to the correct job.

worker	mates with queen
queen	builds tunnels
male	lays eggs

Picture Description

અહીં આપેલ ચિત્ર તેમજ hint questions (દિશાનિર્દેશ)નો ઉપયોગ કરી, picture ને describe કરવાં.

આ ઉપરાંત તમે There is..., There are..., Introductory it, it has...નો ઉપયોગ કરીને પણ pictureને સરળતાથી describe કરી શકશો.

➢ What can you see in the picture ?	-	an auto rikshaw / a truck
➢ Is it new or old ?	-	In side / out side
➢ Is it clean or dirty ?	-	
➢ What can you see behind the auto-rickshaw ?	-	people / animals
➢ Do you like auto-rickshaws ?	-	
➢ Do you like motor-bikes ?	-	

9

Synonyms And Antonyms

● SYNONYMS

A synonym is a word, morpheme or phrase that means exactly or nearly the same as another word, morpheme or phrase in the same language.

Example : begin, start, commence, initiate

All above words are synonyms of each other.

Synonym એટલે સમાનાર્થી શબ્દ અથવા શબ્દ સમૂહ. જેવી રીતે ગુજરાતી ભાષામાં આપણે સમાનાર્થી શબ્દોનો ઉપયોગ કરતાં આવ્યા છીએ તેમ અંગ્રેજી ભાષામાં પણ સમાનાર્થી હોય છે.

નીચેના ચિત્ર ઉદાહરણ દ્વારા સમજીએ.

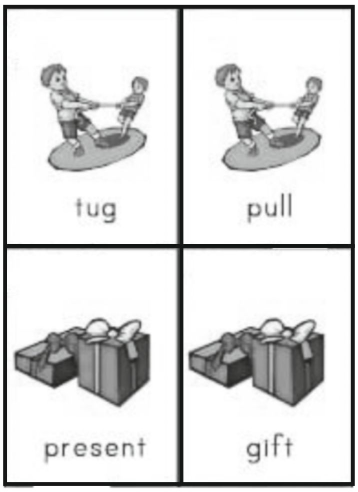

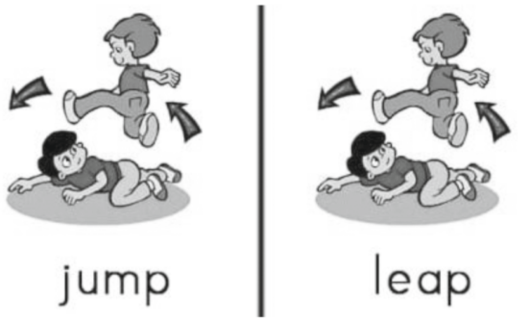

- **ANTONYM**

An antonym is a word that means the opposite of another word.

for instance, the antonym of ‘hot’ is ‘cold’.

The root words for the word antonym are the words ‘anti’ meaning ‘against’ or ‘opposite’.

Antonym એટલે કે વિરૂદ્ધાર્થી શબ્દ. આપેલ શબ્દનો વિરોધી અર્થ દર્શાવતો શબ્દ એટલે વિરૂદ્ધાર્થી શબ્દ. જેમ કે ‘hot’ એટલે ‘ગરમ’ તેનો વિરોધી અર્થવાળો શબ્દ થાય ‘cold’ એટલે કે ‘ઠંડુ’.

નીચેના ચિત્ર ઉદાહરણો પરથી સમજીએ.

Big

Small

Young

Old

Hot

Cold

WORD LIST

WORD	SYNONYM (SIMILAR)	ANTONYM (OPPOSITE)
LARGE	BIG	SMALL
EASY	EFFORTLESS	DIFFICULT
BEAUTIFUL	PRETTY	UGLY
COMFORTABLE	SAFE	UNCOMFORTABLE
SAD	SORROWFUL	HAPPY

WICKED	EVIL	NOBLE
LAZY	IDLE	ACTIVE
INCORPORATE	INCLUDE	SEPARATE
ASPECT	SIDE	WHOLE
DEPRESSED	SAD	HAPPY
APPROVE	APPRECIATE/ACCEPT	DISAPPROVE
EXPERIMENT	TAKE TRIAL	--
INSTRUMENT	DEVICE	--
IMMENSE	HUGE	LITTLE
MAGNIFICENT	BEAUTIFUL	UGLY / MODEST
EXCELLENT	PERFECT	IMPERFECT
PRESERVE	PROTECT	DESTROY
ENCOURAGE	SUPPORT	DISCUOURAGE
DIFFICULT	HARD	EASY
LIKE	FOND OF	HATE
LONG	LENGTHY	SHORT
ACHIEVE	ATTAIN	LOSE
CONCLUDE	FINISH	BEGIN
INTERSTING	ENTERTAINING	UNINTERSTING / BORING
CHARGED	ASSIGNED	WITHHOLD
DISAPPEAR	VANISH	APPEAR
AIM	TARGET	NEGLECT / AIMLESSNESS
PUZZLED	CONFUSED	CLEAR
EXHAUSTED	TIRED	REPLENISHED / FRESH
THRILLED	EXCITED	BORING
CHASE	FOLLOW TO CATCH	AMBLE
PROSPERITY	ENRICHMENT	HARDSHIP
EMBRACE	LOVE	HATE
RENOUNCE	REJECT	ASSERT / ACCEPT
LOUDER	NOISY	SOFTER
FASTER	QUICK	SLOWER
BROAD	WIDE	NARROW
DEEP	BOTTOMLESS	SHALLOW
WIDER	BROAD	NARROW

- **LET'S PRACTICE**

✍ **ACTIVITY-1 REPLACE THE UNDERLINED WORDS WITH WORDS HAVING THE OPPOSITE MEANING FROM THE BRACKET.**

(large, difficult, beautiful, comfortable, sad, noble, lazy)

1. When the Indian cricket team got down the train, <u>a small</u> crowd gathered to welcome them.

Ans. ______________________________

2. When the question paper is <u>easy</u>, the students seem sad.

Ans. ______________________________

3. He is very <u>wicked,</u> so people love him.

Ans. ______________________________

4. We travelled to Delhi by plane, our journey was <u>uncomfortable</u>.

Ans. ______________________________

5. Vandana is <u>happy</u> because she loses the chess game.

Ans. ______________________________

✍ **ACTIVITY-2 Tick √ mark the nearest meaning.**

1. chase

☐ run fast ☐ follow to catch ☐ walk behind somone ☐ overtake

2. philosophy

☐ religion ☐ talking big

☐ wisdom ☐ thinking on life related ideas

3. prosperity

☐ improve quality ☐ save

☐ enrichment ☐ proper development

4. embrace

☐ touch ☐ improve ☐ love ☐ accommodate

5. renounce

☐ reproduce ☐ renaming ☐ saying no to something ☐ announce

✍ **ACTIVITY-3 Tick √ mark the word having almost opposite meaning.**

1. encourage	☐ inspire	☐ confident	☐ discourage	☐ courage
2. difficult	☐ hard	☐ easy	☐ different	☐ impossible
3. like	☐ hate	☐ dislike	☐ unenjoy	☐ favour
4. long	☐ tiny	☐ piece	☐ short	☐ small
5. conclude	☐ begin	☐ state	☐ include	☐ disclose

✍ **ACTIVITY-4 Underline the sentence with almost similar meaning to the given statement.**

1. Maharaja was confused.
   - Maharaja was puzzled.
   - Maharaja was very happy.
   - Maharaja was sad.
   - Maharaja was scared.
2. He ran too fast so he is exhausted.
   - He is dreadful.
   - He ran faster.
   - He is very tired.
   - He seems unhappy.
3. It was thrilled to be on the Girnar.
   - It felt astonished to be on the Girnar.
   - It was excited to be on the Girnar.
   - It was sad to be on the Girnar.
   - It was happy to be on the Girnar.
4. The children marched into the room.
   - The children walked away from the room.
   - The children ran into the room.
   - The children entered the room.
   - The children walked into the room.

✍ **Make sentences using following group of work.**

exe : Boys - play - cricket.

→ Boys play cricket.

1. Rose - beautiful - flower

→ ______________________________

2. Cow - milk - sweet.

→ ______________________________

3. We - respect - elders.

→ ______________________________

4. Temple - near - my house.

→ ______________________________

5. Birds - fly - sky.

→ ______________________________

6. Girl - sings - songs.

→ ______________________________

7. School - building - very big.

→ ______________________________

8. Doctor - pills - patient.

→ ______________________________

9. Teacher - give - homework.

→ ______________________________

10. The Sun - shine - in the east.

→ ______________________________

10

Comprehension

A good breakfast is an important part of staying healthy and active. Your body gets energy that helps you perform well during the day. When you eat a healthy breakfast, you brain works better. You can focus in class, learn more and do better in school. You will not keep feeling hungry all the time. At breakfast you can have a toast, a glass of milk, an egg and a fruit. You can also have idlis or dosas and other Indian foods. You may eat whatever you like, but make a healty choice. And never skip breakfast !

1. Which is an important part of staying healthy and active ?

Ans. ____________________

2. How do you feel in class when you eat a healthy breakfast ?

Ans. ____________________

3. What are the foods you can have at breakfast ?

Ans. ____________________

4. What will happen if you do not have breakfast ?

Ans. ____________________

5. How does breakfast help you during the day ?

Ans. ____________________

The Use of "Either ..... Or" (બેમાંથી એક)

- Either ... Or નો ઉપયોગ બે કે તે કરતાં વધુ કર્તા, ક્રિયા, કર્મ કે બાબતો વચ્ચેનાં હકારાત્મક વિકલ્પ (Affirmative option) દર્શાવવા માટે થાય છે.
- બે કે બેથી વધુ વિકલ્પોમાંથી કોઈ એક વિકલ્પની પસંદગી કરવાની બાબતમાં આ રચનાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.
- બે કે બેથી વધુ વિકલ્પો હોય તો પ્રથમ વિકલ્પની આગળ Either અને બાકીના વિકલ્પોની આગળ Or મૂકવામાં આવે છે.

[A] કર્તાનો વિકલ્પ [Options of Subject]

(1) Dhaval is an engineer.

Riya is an engineer.

⇒ Either Dhaval or Riya is an engineer.

(2) Dineshbhai is rich.

Chandreshbhai is rich.

⇒ Either Dineshbhai or Chandreshbhai is rich.

(3) Will Rohit make a double century in the test match ?

Will Virat make a double century in the test match ?

⇒ Will either Rohit or Virat make a double century in the test match ?

[B] ક્રિયાપદનો વિકલ્પ [Options of Verb]

(1) He may phone you.

He may send you a message.

⇒ He may either phone you or send you a message.

(2) Socrates will live with honour.

Socrates will die with honour.

⇒ Socrates will either live with honour or die with honour.

[C] કર્મનો વિકલ્પ [Options of Object]

(1) My mother will buy fresh apples.

My mother will buy fresh bananas.

⇒ My mother will buy either fresh apples or fresh bananas.

(2) My father will give me a wristwatch on my next birthday.

My father will give me a smart phone on my next birthday.

⇒ My father will give me either a wristwatch or a smart phone on my next birthday.

TASK : 1

✍ **Complete the sentence using the function talking about alternative. [Either ... or]**

1. I speak ______________________ [English, Hindi]
2. Jayshree knows ______________________ [Marathi, Urdu]
3. My friend will buy ______________________ [bike, car]
4. __________ Mukesh __________ Manav can solve this puzzle. [Either ... or]
5. Virat will visit ______________________ [U.S.A., U.K.]
6. Dipika can ______________________ [recite poem, sing a song]

The Use of "Neither ..... nor"

"Neither ..... nor" (બેમાંથી એકપણ નહિ)

- Neither ... nor નો ઉપયોગ બે કે તે કરતાં વધુ કર્તા, ક્રિયા, કર્મ કે બાબતો વચ્ચેનાં નકારાત્મક વિકલ્પ (Negative option) દર્શાવવા માટે થાય છે.
- Neither ... nor પોતે જ નકાર હોવાથી (બેમાંથી એક પણ નહિ) નકાર સૂચક શબ્દો જેવાં કે, do not, does not, did not કે not વપરાતાં નથી.
- આપેલાં વિકલ્પોમાંથી પ્રથમ વિકલ્પની આગળ neither તથા બાકીના વિકલ્પોની આગળ nor મૂકાય છે.

[A] કર્મનો વિકલ્પ [Options of Object]

(1) My mother does not know <u>Hindi</u> language.

My mother does not know <u>English</u> language.

⇒ My mother knows neither Hindi nor English language.

(does not દૂર કરી, કર્તા ત્રીજાપુરૂષ એકવચન હોવાથી ક્રિયાપદને 's' પ્રત્યય લાગેલ છે.)

(2) Sachin is not a good bowler or a good fielder.

⇒ Sachin is neither a good bowler nor a good fielder.

[B] ક્રિયાપદનો વિકલ્પ [Options of Verb]

(1) Rajvir does not read English or speak English.

⇒ Rajvir neither reads nor speaks English.

(2) Don't borrow and lend money to any one.

⇒ Neither borrow money nor lend money to any one.

[C] કર્તાનો વિકલ્પ [Options of Subject]

(1) Rahul is not able to solve this puzzle.

Siya is not able to solve this puzzle.

⇒ Neither Rahul nor Siya is able to solve the puzzle.

ઉપરોક્ત વાક્યની રજૂઆત નીચે મુજબ પણ કરી શકાય છે. તે જુઓ.

(1) Rahul and Siya are not able to solve this puzzle.

Ans. Neither Rahul nor Siya is able to solve this puzzle.

(2) Mr. Shah did not help me in my difficulty.

Mr. Mahida did not help me in my difficulty.

⇒ Neither Mr. Shah nor Mr. Mahida helped me in my difficulty.

TASK : 1

✍ **Complete the sentence using the function talking about alternative. [Neither ... nor]**

1. You can visit neither ____________________ in December. [U.K., U.S.A.]
2. A patient should eat neither ____________________ [cold food, fast food]
3. We have just eaten Dosa. We will ____________________ (samosa, idli)
4. Helen was blind and deaf. Helen could ____________________ (see, listen)
5. She was serious. She could ____________________ (walk, speak)

11

E-mail Writing

(1) Siya wants her friend Riya to attend her birthday party to be arranged at Shubham Hall on next Sunday. Draft a suitable mail on behalf of Siya.

To : Riyaparmar123@gmail.com

From : Siya28@gmail.com

Subject : An invitation for Birthday Party

Date : 9th January, 2021

Dear Riya

I am writeing this mail to invite you in my birthday party to be held at Shubham Hall on next Sunday. All my friends and relatives will come in that party. You must attend that party and no excuse will be accepted. Please try to come.

Have a good time

Siya

✍ TASK

(1) Draft an e-mail in thirty words on behalf of Viral Vyas to her friend Kalpesh Dodiya on Kpd@gmail.com asking about his health who has recently recovered from Covid-19.

____

____

(2) Draft an e-mail in about 30 words on behalf of Vimal Vyas to his principal asking for a leave to attend his cousins marriage.

12

EXPRESSION

વિદ્યાર્થી મિત્રો રોજબરોજની પરિસ્થિતિઓમાં ઘણી વખત અલગ-અલગ પરિસ્થિતિ પ્રમાણે આપણા ચહેરાના હાવભાવ બદલાઈ જાય છે અને મુખમાંથી સ્વાભાવિક રીતે જ અમુક શબ્દો પ્રગટ થાય છે જેને "Expression" "અભિવ્યક્તિ" કહીએ છીએ.

દા.ત. : ક્યારેક ગંભીર અકસ્માત જોતાં જ આપણા મુખમાંથી Oh My God ! જેવા શબ્દો સરી પડે છે તો ક્યારેક ખુશીના સમાચાર મળતા આપણે Very Good News, Excellent વગેરે જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરીએ છીએ.

અહીં આપણે તેને સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

- **Look at the faces given below.**

Happy

Sad

Angry

Surprised

Scared

Excited

Disgusted

જ્યારે આપણે કોઈ પરિસ્થિતિના પક્ષમાં આપણી વાત રાખવી હોય ત્યારે આપણે નીચેના વાક્યો Expression નો ઉપયોગ કરીએ છીએ.

In favour of Something

That's right / Alright, as you wish

You're right. That's right.

Good idea. What an idea !

That's a good point.

I agree / I agree wity you.

I completely agree with you.

Oh, yes !

I entirely agree.....

I think that's a good idea.

Let's ....

પરંતુ જ્યારે આપણે પરિસ્થિતિના વિપક્ષ (વિરૂદ્ધમાં) બોલતા હોઈએ છીએ ત્યારે નીચેના વાક્યોનો પ્રયોગ કરીએ છીએ.

Against somthing

I don't think so.

Sorry, I disagree. / I totally disagree.

No, that's not right.

Yes, that may be true, but......

I'm sorry, but I don't agree.

I'm not sure I agree with you.

I don't agree at all.

Sorry, but I feel that .....

No, certainly not.

Let's no ....

- **Read the given conversation. Study the underlined words/group of words.**

All Teachers	:	We hope that you are all right, Mr Bhatt.
Mr Bhatt	:	Thanks. I am O.K. now.
Teacher 1	:	I think you should take lemon juice. You will feel better.
Teacher 2	:	I don't think so. You must take some medicine.
Teacher 3	:	Why don't you take rest for a while ?
Mr Bhatt	:	Oh yes ! You are right. I need rest.
Teacher 4	:	Listen, Mr Bhatt, you must get your blood pressure checked.
Mr Bhatt	:	That's a good point. I have an instrument for it at home.
Teacher 5	:	Yes, that may be but Mr Bhatt, you should go to a doctor.
Mr Bhatt	:	I think that's a good idea. Let's not waste time. Take me to Dr Joshi.
All Teachers	:	We entirely agree with you Mr Bhatt. Let's go to the doctor.

ACTIVITY

- **What will they speak ? Find out proper expressions from the bracket and write in the blanks.**

Oh! God !, How beautiful !, What a wonderful idea !, Bravo !, So huge !, Oh, no !

e.g. Ria misses the train. Oh, no !

1. Maria sees an accident. ________________

2. Leela sees a beautiful flower. ____________________

3. Asha gives a good idea. ____________________

4. Jigar wins the race. ____________________

5. Zoya sees a dinosaur's picture. ____________________

ACTIVITY

- **Read the following sentences. They suggest some situations. Write appropriate expressions for them. Expressions are given in the block below.**

1. You are talking with your friend and your mobile phone rings.

"____"

2. You win a prize.

"____"

3. You can't understand what your friend is saying.

"____"

4. Your father introduces you to his friend. You shake hands with him.

"____"

5. Your sister is leaving for school to take part in a debate.

"____"

6. You are thirsty. You will tell you mother.

"____"

7. Your naughty friend is pinching you.

"____"

8. You heard that India has lost the cricket match.

"____"

9. You see the Taj Mahal.

"____"

10. Your school wins the trophy.

"____"

I need water badly.	Wow ! I can't believe it !	Ouch !
Alas !	How wonderful !	I am sorry, Pardon.
Nice to meet you.	Best of luck.	Hip ! Hip ! Hurrah !
Yippee ! Yippee !		

ACTIVITY

- **Fill in the blanks using the words given in the bracket.**

  [What a shame!, Bravo!, Well done!, Congratulations!, Alas!, Best of Luck!]

(1) Vibhuti copied answers in the examination. ____________

(2) Parth bandaged an injured dog in the street. ____________

(3) Karim is going to appear at the interview for the post of General Manager. ____________

(4) Dipti scored 92% in the final exam. ____________

(5) Naren completed his homework very well. ____________

(6) Khushali failed in the last test. ____________

- **Read these conversations and observe the underlined expressions.**

Conversation 1

Rahim : Look, that's Mehul over there !

Sunil : So he is ! Let's call him. Mehul ! Mehul ! Ah ! Now he has seen us. He's coming here.

Mehul : Hello, you two ! What a surprise ! I thought you might have gone to the picnic with the rest of your class.

Rahim : No, Mehul. We couldn't go. We didn't register our names in the list in time. We are sorry for that.

Mehul : Oh dear ! What a pity !

Sunil : Well, it's our own fault, Mehul. We won't be late next time.

Mehul : Cheer up ! I have an idea. Let's all go for a swim now !

Rahim : What a good idea ! Come on !

Conversation 2

Sakshi : Do you want to go out for dinner tonight ?

Rina : Sure. It's a great idea. What would you prefer ?

Sakshi : Well, what do you think of Punjabi food ?

Rina : I love it, but sorry for today.

Sakshi : It's OK. In fact, it's a bit spicy and heavy.

Rina : Hmm. What about Gujarati food ?

Sakshi : Oh, I like it a lot.

Rina : So do I. And I know a nice Gujarati Dining Hall 'Aatithya'.

Sakshi : Yes, we visited it once. It's indeed wonderful. Let's go !

- **Read these expressions. Identify the emotions and write down the words which you have matched up with the smiley.**

1. "I am telling you this seventh time. Still you are not listening.

   Are you deaf ?" ________________

2. "Hurrah! We have won the tournament. Let's have a great celebration." ________________

3. "Oh God! It's so dark over there. I hear hissing. There might be a snake." ________________

4. "Yuck! How dirty this place is! Let's clean it together right now." ________________

5. "Oh! What a huge skelecton it is! I can't think of such a giant whale." ________________

6. "Don't shed tears...Just smile. Everything will be OK." ________________

- **Read the expressions for appreciation and complete the dialogues choosing the suitable expressions. You can work in pair.**

  That sounds good. / I like it a lot. / It's indeed a great idea. / I really wonder about it. / What a beautiful scene! / How nice of you! / How cool! / That's great. / Wow!/ Lovely! / Awesome! / Oh, I love it!

1. Shailam : Let's go for a picnic, Taslim.

   Taslim : ____

2. Sneha : Look there. The sun is setting.

   Vishva : ____

3. Rucha : Hey, Rubi! I have prepared a working model of a space shuttle. Look at this.

   Rubina : ____

4. Ninad : I have some chocolates for you. Enjoy them.

Keval : ______________________________

5. Vedant : Have you ever tasted Rasgulla ?

Prapti : ______________________________

6. Surja : That shop has new fancy T-shirts on sale. Let's buy some.

Krupal : ______________________________

Now, read this dialogue aloud with your partner.

[A] Match appropriate expressions with situations. Write appropriate letter in the bracket. Work in pair.

Situations	Expressions
1. Wish your brother before examination **Eg:(c)**	a. Nice to meet you
2. Your neighbour is sick. ( )	b. I'm very sorry
3. Your uncle is going abroad. ( )	c. Best of luck
4. The gift was presented by your friend. ( )	d. Get well soon
5. To the players who have just lost the final match. ( )	e. Oh! I can't believe it
6. Your cousin has passed the Board Exam with 90%.( )	f. Bad luck
7. You are meeting a new friend. ( )	g. Happy journey
8. You stepped on someone's foot unknowingly. ( )	h. Thank you very much
9. A person helps you in lifting a heavy bag. ( )	i. Congratulations
10. You have been declared as the winner in th essay competition. ( )	j. So nice of you

13

CLASSIFICATION

મિત્રો તમે વિજ્ઞાનના વિષયમાં ઘણીવાર વર્ગીકરણની પ્રવૃત્તિ કરી હશે. વર્ગીકરણ (Classification) એટલે એક સરખી લાગતી અથવા એક જ પ્રકારની વસ્તુઓ, વ્યક્તિઓ અને પદાર્થોને અલગ - અલગ કરવાની પ્રક્રિયા.

ચાલો, આપણે પણ કેટલીક વર્ગીકરણની પ્રવૃત્તિ કરીએ.

ACTIVITY

- **નીચેનામાંથી અલગ પડતા શબ્દ ફરતે ☐ કરો.**

1. Mango, Brinjal, Apple, Orange
2. Blue, Black, Dog, White
3. Potato, Onion, Banana, Tomato
4. Parrot, Father, Mother, Sister
5. Happy, Angry, Sad, School

ACTIVITY

- **આપેલા શબ્દોને યોગ્ય ખાનામાં મૂકી કોઠો પૂરો કરો. જરૂર પડ્યે શબ્દકોશનો ઉપયોગ કરો.**

banana, grapes, mango, apple, watermelon, sugarcane, guava, jamboo, lady’s finger, cabbage, brinjal, cauliflower, carrot, bitter gourd, potatoes, onion, Uttarayan, Diwali, Holi, Rakshabandhan, Christmas, Janmashtami, Sweater, Umbrella, raincoat, scarf, fan, goggles, heater, airconditioner.

WINTER

SUMMER

MONSOON

	Fruits	**Vegetables**	**Festivals**	**Useful things**
Winter				
Summer				
Monsoon				

ACTIVITY

- **The actions of a farmer, a gardener and a tailor are mixed up. Separate them in the table.**

  Ploughs the fiels, digs the land, sows the seeds, measures the cloth, cuts the cloth into many shapes, sprinkles necessary pesticides on the farm, sprays necessary pesticides on the plants attracts many customers with fashionable clothes, makes a beautiful garden, gets a good crop.

Farmer	Gardener	Tailor

- તમારી શાળાના **'recess time'** દરમિયાન કોણ શું કરે છે તે લખો. તમે નીચેના શબ્દસમૂહોનો ઉપયોગ કરી શકો.

Play Kabaddi, play Langadi, sing loudly, climb on the trees, go home, read newspaper, write homework, serve meal, wash the dishes, water the plants, talk with one another, clean the platform.

Boys	Girls	Teachers	Mid-day-meal helper

- **Know your teeth**

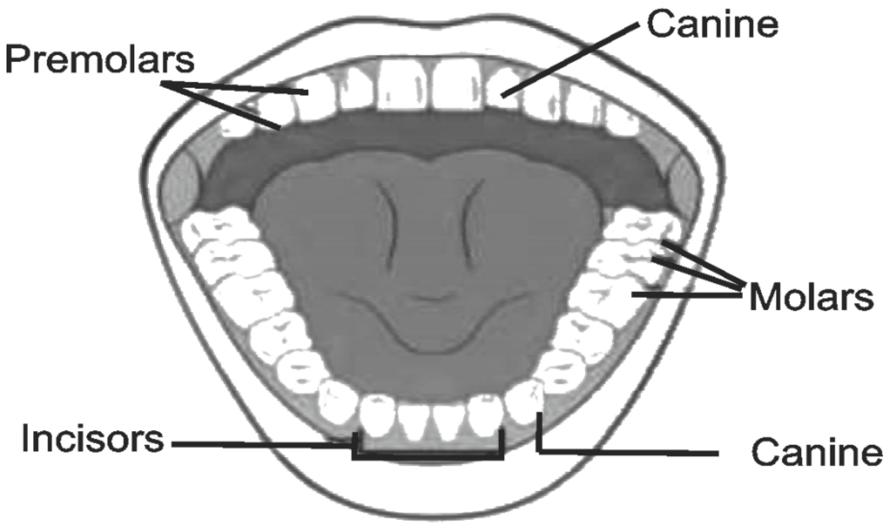

ACTIVITY

- **Study the denture and classify the words.**

(deciduous, white substance, restoration, milk, permanent, denture, incisor, canine, black spot, molar, premolar)

Types of teeth	symptoms of teeth problem	Cure of teeth problems

ACTIVITY

- **Sort out which actions and activities given in the left box match with the situations given the right box. Frame sentences as given in the example.**

On a picnic	**To the market**	**To the museum**	sang songs, bought clothes, played music, ate ice-cream, played games, swam in water, saw ancient weapons, danced with friends, cooked food, went for boating, watched 3D film on Solar system, went up the hill, enjoyed the corn collection, withdrew money from ATM, learnt about history.

Example : Yesterday I went to the market and bought clothes.

Last weekend I went to the museum and learnt about history.

Last Sunday I went on a picnic and sang songs.